

VSDTP:n V EDUSTAJAKOKOUS¹⁴⁹

**HUHTIKUUN 30—TOUKOKUUN 19
(TOUKOKUUN 13—KESÄKUUN 1) pnd 1907**

*Julkaistu ensi kerran v. 1909
kirjassa: „VSDTP:n Lontoon edus-
tajakokous (kokoontunut v. 1907).
Pöytäkirjojen täydellinen teksti”.*
Pariisi

*Julkaistaan
käsikirjoituksen tekstistä,
joka on tarkistettu kirjan
tekstin mukaan*

1

PUHE EDUSTAJAKOKOUKSEN PAIVAJARJESTYKSESTÄ
 KAYTYJEN KESKUSTELUJEN AIKANA
 TOUKOKUUN 2 (15) PNA

Tästä kysymyksestä käytetyistä puheenvuoroista on selvinnyt täydellisesti, että sosialidemokratian keskuudessa esiintyviä eri virtauksia erottavat toisistaan suuret taktilliset erimielisyydet. Kuka olisi voinut ajatella, että näissä oloissa meille aletaan ehdottaa kaikkien yleisten periaatekysymysten poistamista edustajakokouksen päiväjärjestyksestä? Ja millaisilla sofistisilla perusteluilla täällä puolusteltiinkaan — muka käytännöllisyyden ja asiallisuuden nimessä — tuollaista periaatekysymysten poistamista!

Palautan mieleenne, että kysymys proletariaatin tehtävistä porvarillis-demokraattisessa vallankumouksessa on jo aikoja sitten noussut Venäjän sosialidemokratian eteen. Jo vuoden 1905 alussa, ennen vallankumousta, tätä kysymystä käsiteltiin sekä VSDTP:n, s.o. sen bolshevistisen osan, 3. edustajakokouksessa että samaan aikaan kokoontuneessa menshevikkien Geneven konferenssissa. Silloin menshevikit itse asettivat edustajakokouksensa päiväjärjestykseen yleisiä periaatekysymyksiä.

Silloin he itse käsittelivät sen taktiikan perusteita, jota proletariaatti noudattaa porvarillisessa vallankumouksessa, ja hyväksyivät tästä asiasta perusteltuja päätöksiä. Kun nyt ehdotetaan tuollaisten kysymysten poisjättämistä, niin se johtuu masennusmielialasta, ja tuota mielialaa vastaan pitää taistella eikä antautua sen valtaan!

Puhutaan Länsi-Euroopan sosialidemokraattisten puolueiden kokemuksesta „asiallisten” edustajakokousten pidossa, mutta sanon teille, että saksalaiset ovat monta kertaa käsitelleet edustajakokouksissaan abstraktisempia, teoreettisempia kysymyksiä kuin ne, jotka koskevat meillä tapahtuvan

vallankumouksen arviointia ja proletariaatin tehtäviä siinä. Meidän ei pidä ottaa muiden puolueiden kokemuksesta sitä, mikä alentaa meitä tämän tai tuon kauden harmaan, rutiinin arkipäiväisyyden tasalle. Meidän pitää ottaa se, mikä nostaa meidät yleisten kysymysten, koko proletariaatin kaiken vallankumouksellisen taistelun tehtävien tasalle. Meidän on otettava oppia parhaimmista eikä huonoimmista esikuvista.

Sanotaan: „vakavia taktiikkakysymyksiä ei voida ratkaista kymmenisen äänen enemmistöllä”. Eikö tämä sitten ole viisastelua? Eikö tämä ole köykäinen tekosyy, jonka nojalla siirrytään periaatteellisuudesta periaatteettomuuteen?

Kysymyksen ratkaisuun ei koskaan päästä äänestyksellä. Olemme jo useita vuosia ratkaisseet vallankumouksemme marxilaisen arvioinnin kysymyksiä. Olemme jo useita vuosia tarkistaneet vallankumouksemme kokemuksella teoreettisia katsomuksiamme ja yleisiä taktillisia päätöksiämme. Ja nyt meille sanotaan, ettei vielääkään ole aika tehdä yhteenvetoja tästä puolueityöstä! Ei pidä, nähkääs, määrittellä taktiikan perusteita, vaan on laahustettava tapahtumien jäljessä ja tehtävä päätöksiä silloin tällöin...

Palauttakaa mieleenne Tukholman edustajakokous. Tuossa edustajakokouksessa voittaneet menshevikit ottivat takaisin päätöslauselmansa ajankohdan arvioinnista, ja samoin he ottivat takaisin päätöslauselmansa suhtautumisesta porvarillisiin puolueisiin. Mikä siitä oli seurauksena? Se, ettei Keskuskomitealla ollut mitään periaatteellisia perustoja sen eteen nousseiden kysymysten ratkaisemista varten. Se, että Keskuskomitea horjui pahasti koko vuoden, kun sillä ei ollut mitään politiikkaa. Tänään se oli perustavan kokouksen kannalla, huomenna se kiiruhti propagoimaan duumaministeristöä, ylihuomenna „Perustavan kokouksen koollekutsuvana vallanelimenä esiintyvää Duumaa”, sitten täysivaltaista Duumaa, sitten vaaliliittojen solmimista kadettien kanssa... Tätäkö te nimitätte johdonmukaiseksi proletaariseksi politiikaksi? (Suosionosoituksia keskustasta ja bolshevikkien penkeiltä.)

Sanotaan: „jättäkäämme puoluerauhan nimessä... käytännöllisen työn nimessä syrjään yleiset kysymykset”. Se on sofismia. Sellaisia kysymyksiä ei voida jättää syrjään. Niiden syrjäänjättäminen ei johda rauhaan, vaan vieläkin

sokeampaan ja sen vuoksi entistä vihamielisempään, tuloksettomampaan puoluetistelun.

Sellaisia kysymyksiä ei voida jättää syrjään. Ne purkautuvat esiin kaikessa. Palauttakaapa mieleenne Plehanovin puhe edustajakokouksen avajaisissa. Koska vallankumous on meillä porvarillinen — päätteli hän — niin on etsittävä erikoisen kiireesti liittolaisia porvariston keskuudesta. Väitän, että tämän päätelmän perusteet ovat virheellisiä. Väitän, että ellette erittele noita perusteita, niin te sysäätte puolueen tekemään käytännössä suuren joukon tarpeettomia virheitä.

Samassa puheessaan Plehanov sanoi, että opportunisti Venäjän sosialidemokratiassa on heikkoa.— Ehkä, jos Plehanovin omia teoksia pidetään heikkoina! (Suosionosoituksia bolshevikkien penkeiltä.) Mutta minun mielestäni opportunisti ilmenee meillä nimenomaan siinä, että ensimmäisen todella koko puoluetta edustavan edustajakokouksen käsiteltäväksi ei haluta jättää yleisiä kysymyksiä porvarillisessa vallankumouksessa noudatettavan taktiikkamme perusteista. Meidän ei suinkaan pidä poistaa teoreettisia kysymyksiä, vaan nostaa puolueemme koko käytännöllinen työ sille tasolle, että valaistaan teoreettisesti työväenpuolueen tehtäviä. (Bolshevikkien suosionosoituksia.)

2

PUHE KESKUSKOMITEAN
TOIMINTASELOSTUKSEN JOHDOSTA
TOUKOKUUN 4 (17) PNA

Tahtoisin puhua yksinomaan kysymyksen poliittisesta puolesta. Mutta tov. Abramovitshin viimeksi pitämä puhe pakoittaa minut pysähtymään lyhyesti hänen huomautuksiinsa. Kun tov. Abramovitsh puhui „piiritetystä” menshevistisestä Keskuskomiteasta, ajattelin itsekseni: „Menshevikkiparat! He ovat taas piiritystilassa. Heitä ei „piiritetä” ainoastaan silloin, kun he ovat vähemmistönä, vaan vieläpä silloinkin, kun he ovat enemmistönä!”.

Olisikohan olemassa sellaisia itse menshevistisen politiikan luonteesta johtuvia sisäisiä syitä, jotka pakoittavat menshevikkejä aina valittamaan sitä, että proletaarinen puolue piirittää heitä?

Mitä tosiasioita tov. Abramovitsh esittää menshevistisen Keskuskomitean piirittämisestä? Niitä on kolme: agitaatio ylimääräisen edustajakokouksen puolesta, sotilas- ja taistelujärjestöjen konferenssi ja vihdoin „muut organisaatiokysymykset”, kuten tov. Abramovitsh sanoi.

Tarkastelkaamme näitä kolmea tosiasiaa.

Agitaatio ylimääräisen edustajakokouksen puolesta alkoi laajassa mitassa silloin, kun selvisi, että Keskuskomitean politiikka on ehdottomasti ristiriidassa puolueen enemmistön tahdon kanssa. Muistutan mieleen, että tämä tapahtui sen jälkeen, kun KK esitti tunnuksen vastuuvollisen ministeristön kannattamisesta. Siihen aikaan Bund ei vielä kuulunut puolueeseemme, mutta puolalaiset ja latvialaiset jo kuuluivat. Niin ensin kuin viimeksi mainitutkin hylkäsivät aivan täydellisesti KK:n politiikan. Siis on aivan kiis-

taton tosiasia, että KK oli silloin eri mieltä puolueen valtavan enemmistön kanssa. Kuka sitten ketä piiritti: piirittikö puolueen enemmistö puolueen Keskuskomiteaa vaatiensa siltä selostusta edustajakokoukselle? vai piirittikö puoluetta vastaan esiintyvä Keskuskomitea puoluetta? Palauttakaa mieleenne, kuinka pitkälle Plehanov silloin meni. Keskuskomitean virallisesti julkaisema „Sotsial-Demokrat” uudestijulkaisi hänen edustajakokousta vastustavan kirjeensä. Tuossa kirjeessä Plehanov vastasi edustajakokouksen koollekutsumiskehoitukseen siten, että asetti epäilyksen alaiseksi agitaation vaikuttimet ja esitti tiradeja työväen rovoista! Ajatelkaapa: eikö Plehanov ollut väärässä ryhtyessään moisiin tekoihin edustajakokousta vaativaa puolueen enemmistöä vastaan?

Sanon vain sen, että VSDTP:n Yleisvenäläisen marraskuun konferenssin päätöksen jälkeen agitaatio ylimääräisen edustajakokouksen puolesta lopetettiin.

Toinen tosiasia: sotilas- ja taistelujärjestöjen konferenssi. Konferensseja kokoontui kaksi. Se on tietenkin ikävää, mutta on kummallista pitää sitä Keskuskomitean „piirityksenä”. Eikö olisi parempi, kun selitettäisiin, missä suhteessa olivat huonoja ilman Keskuskomitean osanottoa kokoontuneen konferenssin päätöslauselmat, kuin se, että yritetään selviytyä asiasta valittelemalla piiritystä? Palautan mieleen, että *molemmissa* konferensseissa oli läsnä sekä Moskovan komitean että Pietarin komitean edustajia, — siis kumpikaan puoluefraktio fraktion ei sitonut itseään kumpaankaan konferenssiin. Eikä bolshevistisen sotilas- ja taistelujärjestöjen konferenssin päätöslauselmia, jotka julkaistiin marraskuussa 1906, ole tähän mennessä vakavasti arvosteltu.

Kolmas tosiasia: „muut organisaatiokysymykset”. Mitä sillä tahdotaan sanoa? Mitä se konkreettisesti sisältää? Ehkä Pietarissa tapahtuneen kahtiajakaantumisen, jonka menshevikit järjestivät KK:n avustamana vaalien aikana? Mutta tämän kysymyksen yhteydessä olisi suorastaan naurettavaa puhua Keskuskomitean piirityksestä.

Siirryn kysymyksen poliittiseen puoleen. Perustehtävänämmä on tarkastella, miten Keskuskomitea on johtanut proletariaatin luokkataistelua, miten se on käytännössä soveltanut Yhdistävässä edustajakokouksessa hyväksyttyä taktiikkaa.

Ensimmäisenä tunnuksena, jonka Keskuskomitea antoi puolueelle, oli „vastuuvollista” eli „duuma”-ministeristöä koskevan vaatimuksen kannattamisen tunnus. Tov. Martov sanoi täällä meille, että tämän tunnuksen esittämisen tarkoituksena oli Duuman ja hallituksen välisen selkkauksen laajentaminen ja syventäminen.

Onkohan se niin? Millaista pitää olla selkkauksen proletaarinen laajentaminen ja syventäminen? Tietenkin sel-laista, että osoitetaan taistelun ja selkkauksen aiheuttaneiden yhteentörmäyksien todellinen tanner,— luokkataistelun tanner yleensä ja tässä tapauksessa se tanner, jolla kansa käy taistelua vanhaa valtaa vastaan. Jotta olisimme voineet laajentaa ja syventää Duuma-selkkausta, meidän itsemme tuli käsittää ja selittää kansalle, että Duuma-selkkaus heijastaa vain sangen epätäydellisesti ja vääristeltynä kansan ja vanhan vallan välistä selkkausta, että taistelu Duumassa on Duuman ulkopuolella tapahtuvan vallankumouksellisen taistelun heikkoa vastakaikua. Jotta olisi voitu laajentaa ja syventää, olisi pitänyt kohottaa poliittinen tietoisuus ja poliittiset vaatimukset Duuma-tunnusten tasolta yleisen vallankumouksellisen taistelun tunnusten tasolle. Keskuskomitea teki päinvastoin. Se tyypisti ja supisti vallankumouksellisen taistelun tunnuksia duumaministeristö-tunnuksen tasolle. Se ei kehoittanut kansaa taistelemaan vallasta, vaikka koko objektiivinen asiointila vaati tätä taistelua, vaan se kehoitti taistelemaan liberaalien ja virkavallan välisen sopimuksen puolesta. Tahtoen tai tahtomattaan KK kehoitti puoluetta hyväksymään parlamentaarisen „rauhallisen” tien tunnukset sellaisena aikana, jolloin objektiiviset olot vaativat todellisuudessa vallankumouksellista parlamentin ulkopuolista taistelua. Todellisuudessa ei ollut eikä voinutkaan olla mitään vähänkään vakavampaa yhteiskunnallista liikettä „vastuuvollisen ministeristön” puolesta. Ei edes menshevikkien sosialidemokraattinen duumaryhmäkään (ensimmäisessä Duumassa) hyväksynyt tätä KK:n tunnusta. (M a r t o v: „Se ei ole totta!”) Ei, kyllä se on totta, tov. Martov, ja pelkkä ote KK:n päätöslauselmasta ja ensimmäisen Duuman pikakirjoituspöytäkirjoista todistaa, että se on totta.

Todellisuudessa Keskuskomitean tunnus, KK:n tahdosta ja vaikutteista riippumatta, oli liberaaliseen politiikkaan

mukautumista. Eikä tuo mukautuminen voinut tuottaa mitään tuloksia, sillä liberaalinen politiikka ei ilmaissut sen ajan todellista yhteiskunnallista liikettä, vaan haaveen vallankumouksen päättymisestä, vaikei se vielä suinkaan ollut päättynyt. Tapahtumain kulku osoitti, että koko tuo „vastuuvolliseen ministeristöön” liittyvä tapaus oli turhaa haihattelua.

Keskuskomitean toinen tunnus liittyy heinäkuun lakon kauteen. Keskuskomiteaa ei voida syyttää silloisen esiintymisen epäonnistumisesta. Se, että Keskuskomitea kuitenkin asettui silloin vallankumouksen puolelle, koituu sellaiselle kuin menshevistiselle KK:lle pikemminkin kiitokseksi kuin moitteeksi. Ei se ole KK:n syy, ettei se Pietarissa istuessaan ollut selvillä koko Venäjän proletariaatin mielialasta. Ei voida julistaa virheeksi myöskään sitä, että me uskoimme silloin kapinaan ja odotimme sitä. Kapina todellakin puhkesi, ja meidän ennakkotunnuksemme ja ennen kapinaa noudattamamme politiikka olivat eräs tekijä tämän kapinan onnistumisessa tai epäonnistumisessa.

Keskuskomitean virhe on mielestäni siinä, että se pyrki rajoittamaan kapinaan saakka kehittyneen vallankumoustaistelun ei-vallankumouksellisten tai tyhistettyjen vallankumouksellisten tunnusten puitteisiin. Se ilmeni KK:n tunnuksessa: „osittaiset joukkoesiintymiset”. Se ilmeni vieläkin selvemmin tunnuksessa: „Perustavan kokouksen koollekutsuvana vallanelimenä esiintyvän Duuman puolesta”. Tällaisten kuolleiden tunnusten esittäminen merkitsi proletaarisen politiikan mukauttamista liberaalisen porvariston politiikkaan. Ja tapahtumat osoittivat jälleen, miten hyödyttömiä ja voimattomia olivat moiset mukauttamisyritykset. Meillä kuulee usein valiteltavan ja voivoteltavan sitä, että työväenpuolue on voimaton. Mutta minä sanon: siksi te olettekin voimattomia, kun tyhistätte tunnuskianne! (Suosionosoituksia bolshevikkien penkeiltä.)

Menkäämme edelleen. Tarkastelkaamme kysymystä vaaliliittojen solmimisesta kadettien kanssa toisen Duuman vaaleissa. Esittämässään KK:n toimintaselostuksessa Martov selviytyi tästä kysymyksestä turvautumalla hämmästyttävän huolettomaan muodollisuuteen: Keskuskomitea nähkääs päätti, että vaaliliitot ovat sallittuja, ja liitot

olivat sallittuja tarkasti KK:n ohjekirjelmän perusteella! (Naurua.) Ei olisi pahitteeksi, jos KK:n poliittisessa selostuksessa ei vedottaisi päätösten muodolliseen laillisuuteen, vaan siihen, miten oikeaksi elämä on osoittanut tämän politiikan olemukseltaan. Me, bolshevikit, väitimme koko ajan, että paljonpuhuttu mustasotnialaisvaara on todellisuudessa liberaalien puolustamista vasemmalta uhkaavalta vaaralta ja että jos me pidämme politiikkasamme ohjeena mustasotnialaisvaaran aiheuttamaa pelkoa, niin me joudumme tosiasiallisesti liberaalien onkeon. Vaalien tulokset todistivat meidän olleen oikeassa. Hyvin useissa kaupungeissa vaalitulokset ovat kumonnet liberaalien ja menshevikkien kaskut. (Huuda hduksi: „Entä Kiev, Puola, Vilna!”.) Minulla ei ole aikaa kosketella eri paikkakuntia, vaan käyn puhumaan yleisistä poliittisistä tuloksista. Tilastontutkija Smirnovin laskelmien mukaan 22 kaupungissa vasemmistoblokki sai 41 tuh. ääntä, kadetit 74 tuh., lokakuulaiset 34½ tuhatta ja monarkistit 17 tuh. Muissa 16 kaupungissa oppositio sai 72 tuh. äänestä 58,7% ja taantumus 21%. Vaalit paljastivat, että mustasotnialaisvaara oli fiktio, ja politiikka, joka „salli” muka poikkeustapauksissa vaaliliittojen solmimisen kadettien kanssa, *osoittautui* politiikaksi, joka johti proletariaatin riippuvaisuuteen liberaalisesta porvaristosta.

Ja sanon teille: älkää aliarvioiko teoreettisia kiistoja, älkää viitatko ylenkatseellisesti kintaalla erimielisyyksiä koskeville ryhmäkuntalaisille ajatuksille. Meidän vanhat kiistamme, meidän teoreettiset ja varsinkin taktilliset erimielisyytemme muuttuvat alituisesti vallankumouksen kulussa mitä välittömimmiksi käytännön erimielisyyksiksi. Käytännöllisessä politiikassa ei voida ottaa askeltakaan, ettei törmättäisi noihin samoihin peruskysymyksiin porvarillisen vallankumouksen arvioinnista, kadettien ja trudovikkien keskinäissuhteesta j.n.e. Todellinen elämä ei poista erimielisyyksiä, vaan kärjistää ja elvyttää niitä. Eikä ole suinkaan sattuma, että sellaiset huomattavat menshevikit kuin Plehanov ovat kehittäneet järjettömyyksiin saakka kadettien kanssa tehtävien blokkien politiikan. Ehdottamalla surullisenkuuluisaa „täysivaltaista Duumaansa” Plehanov propagoi yhteistä tunnusta proletariaatille ja liberaaliselle porvaristolle. Plehanov ilmaisee vain

havainnollisemmin, muita voimakkaammin koko menshevis-
tisen politiikan sisäisen olemuksen, sen perustendenssin:
työväenluokan itsenäisen linjan vaihtaminen liberaaliseen
porvaristoon mukautumiseen. Keskuskomiteamme vararikko
on ollut ennen kaikkea ja eniten tämän opportunisti-
politiikan vararikkoa. (Suosionosoituksia keskus-
tan osan ja bolshevikkien taholta.)

3

PUHE

DUUMARYHMÄN TOIMINTASELOSTUKSEN JOHDOSTA
TOUKOKUUN 8 (21) PNA

Tahtoisin palauttaa keskustelun jälleen duumaryhmän politiikan periaatteelliseen arviointiin. Tov. Tsereteli sanoi: „meillä on ollut virheitä, mutta ei ole ollut horjuntaja”. Mielestäni olisi kerrassaan väärin tuomita nuorta, alkavaa duumaryhmää virheistä. Mutta kysymys onkin juuri siitä, että itse ryhmän politiikassa on epäilemättä esiintynyt *horjuntaja*. Ja sen vuoksi, että voisimme kasvattaa koko proletaarista puoluetta, eikä suinkaan sen vuoksi, että haluaisimme tuomita yksilöitä, meidän on tunnustettava suoraan nämä horjunnat ja asetettava tehtäväksemme niiden poistaminen.

Tov. Tsereteli vetosi Euroopan historiaan. Vuosi 1848, sanoi hän, ei opettanut meille ainoastaan sitä, että ehdot sosialismille eivät ole vielä kypsyneet, vaan myös sen, ettei voida taistella vapauden puolesta ilman sitä tai tätä liittoa porvarillisen demokratian kanssa. Tuo tov. Tseretelin johtopäätös on mitä puhtainta revisionismia. Päinvastoin, sekä vuoden 1848 vallankumous että myöhempi historian kokemus ovat opettaneet kansainväliselle sosialidemokratialle aivan päinvastaista, nimittäin: että porvarillinen demokratia asettuu yhä enemmän proletariaattia vastaan, että vapaustaistelua käydään johdonmukaisesti vain siellä, missä sitä johtaa proletariaatti. Vuosi 1848 ei opeta meille liittojen solmimista porvarillisen demokratian kanssa, vaan sitä, että on vapautettava alimmalla kehitysasteella olevat kansanjoukkojen kerrokset tuon porvarillisen demokratian vaikutuksesta, joka ei kykene taistelemaan edes demokratian puolesta. Kun tov. Tsereteli vetosi bernsteiniläisessä

hengessä vuoden 1848 kokemukseen, ilmeni hänellä sitä samaa revisionismia, josta Plehanov sanoi perusteettomasti, että se on puolueessamme heikkoa.

Tov. Tseretelin periaatteellisen kannan koko horjuvaisuutta luonnehtii myös hänen lausuntonsa elintarvikekomiteasta. Emme korostaneet riittävästi sitä, että ehdotuksemme asian tutkimisesta paikkakunnilla on *laillinen*,—sanoi Tsereteli. Innostuimme yleisiin puheisiin ja laiminlöimme tilaisuuden saadaksemme argumenteilla toiset vakuuttuneiksi suunnitelmamme laillisuudesta. Toisella kertaa korjaamme tämän virheen.

Tässä kysymyksenasettelussa kuvastuu erittäin selvästi duumaryhmämme asenteen koko horjuvaisuus. Ajatelkaahan vain: ihmiset murehtivat sitä, että heidän perustelunsa laillisuuden hyväksi ovat riittämättömiä! Eivätkö he sitten näe, että tässä ei ole kysymys lainkaan perusteluista, laillisuuteen vetoamisista eikä kadettien tai joidenkin muiden „*vakuuttuneiksi saamisesta*”? Eikö heille todellakaan ole selvää, että *tosiasiassa* hallitus ei voinut sallia eikä olisi sallinut tutkimuksen suorittamista paikkakunnilla pitäen (ja pitäen aivan oikein) sitä joukkoihin vetoamisena?

Asian olemus ei olisi muuttunut siitä, vaikka olisi turvauttu millaisiin laillisuuteen vetoamisiin hyvänsä. Ja sen sijaan, että katsoisi alas,—pyrkisi saamaan kansanjoukot vakuuttuneiksi, osoittaisi näille totuuden,—Tsereteli katsoo ylös pyrkien saamaan vakuuttuneiksi liberaalit ja yrittäen houkutella heitä laillisuudella... Se on aitoa porvarillista parlamentarismia. Ja tuollaisen alhaisen, matalamielisen, viheliäisen politikoinnin hedelmättömyys pistää silmään, sillä on selvää, etteivät mitkään menshevikkien enempää kuin kadettienkaan parlamenttijuonet olisi voineet pakottaa Stolypinia kieltäytymään politiikastaan. Joukoista eristäytyminen on ilmeinen tosiasia, ja hyöty, joka koituisi siitä, että Stolypinit ja kadetit saataisiin vakuuttuneiksi laillista tietä, on joutilaan intelligentin joutavia haaveita.

Yhtä joutavina ponnisteluina pidän neuvotteluja narodovetsien kanssa; niiden puolustaminen Bebeliin vetoamisella on kerrassaan epäpätevää. Bebel on nähkääs sanonut: jos asia vaatii, niin solmimme suhteet vaikka itse pirun kanssa. Bebel on tietysti oikeassa, toverit: *jos asia vaatii*, niin

silloin voidaan tietenkin olla tekemisissä itse pirunkin kanssa. Mutta mille *asialle* olivat tarpeen teidän suhteenne narodovetsien kanssa? Ei millekään. Niistä ei ollut mitään hyötyä. Ja käykin siis niin, että Bebel puhui hyvin, mutta te ymmärrätte häntä huonosti.

Niin narodovetsien puoleen kääntyminen, Golovinin äänestäminen kuin konfiskoinnin poisjättämisyrityskin,— kaikki nämä ovat saman väärän linjan eri kohtia. Kaikki nämä ovat nimenomaan *poliittisen horjumisen* eivätkä kokemattomuuden ilmauksia. Ja tältä kannalta katsoen ei ole pikku seikka myöskään se, että kutsuttiin hra Prokopovitsh. Meille sanottiin täällä: hra Prokopovitsh ei ole läsnä ja ilman häntä ei voida tuomita hänen liittymistään. Tämä näyttää siltä, että meidät lähetetään Pontiuksen luota Pilatuksen luo. Pietarissa meille sanottiin konferenssissa: lykkäämme edustajakokoukseen saakka, sitä ei voida käsitellä ilman edustajakokousta. Nyt edustajakokouksessa sanotaan: ei voida käsitellä ilman Prokopovitshia, lykkäämme sitä ja siirrämme Pietarin järjestön käsiteltäväksi. Tämä on metkuilua.

Prokopovitsh on kirjailija, ja hänen teoksensa ovat kaikille tunnettuja. Prokopovitsh on tyypillinen porvarillinen intelligentti, joka tunkeutuu puolueeseemme määrätysä, opportunistisessa tarkoituksessa. Hänen liittymisensä rautatieläisten piirijärjestöön on ilmeistä pilkantekoa. Se on naamioitumista *duumapiireissä* työskentelyä varten. Ja Keskuskomiteamme on syystä siihen, että hän käytti tuolaista naamiota. Duumaryhmämme on syystä siihen, että se helpotti puolueeseemme pääsyä duumaportailta nimenomaan niille „Tovarishtsh” lehden avustajina oleville liberaalisille kirjailijoille, jotka eivät osallistu puolueetyöhön ja ovat periaatteellisesti vihamielisiä puolueelle.

Tsherevanin puolusti täällä duumaryhmän politiikkaa sanoen: olettakaamme, että kadetit ovat nyt jälkeenjääneitä, että he ovat nyt taantumuksellisia. Mutta niin ei tule olemaan aina. Sitä ei tarvitse fikseerata. Kadetit ovat huonoja laskukaudella, mutta heistä voi olla hyötyä nousukaudella, jolloin he vasemmistolautuvat nopeasti.

Tuo on menshevikkien tavanomainen päätelmä, se on vain ilmaistu erikoisen suorasukaisesti ja jyrkästi. Siitä syystä sen valheellisuus tulee vieläkin näkyvämmäksi. Ottakaa vallankumouksen kaksi suurta virstapylvästä: vuo-

den 1905 lokakuu — suurin nousu ja vuoden 1907 kevät — suurin lasku. Oliko kadeteista hyötyä demokratialle vuonna 1905? Ei ollut. Menshevikit itse ovat tunnustaneet sen „Natshalossa”. Witte on pörssin agentti, Struve on Witten agentti,— näin kirjoittivat menshevikit silloin ja kirjoittivat oikein. Silloin menshevikit olivat kanssamme samaa mieltä siitä, että meidän ei pidä tukea kadetteja, vaan paljastaa heitä, horjuttaa heidän arvovaltaansa demokratian keskuudessa.

Myöskin nyt, vuoden 1907 keväällä, te kaikki alatte olla samaa mieltä kanssamme siitä, että kadetit ovat kehoja demokraatteja. Ja käy niin, ettei kadeteista ole hyötyä sen enempää nousu- kuin laskukaudellakaan. Ja näiden kausien välistä ajanjaksoa jokainen historioitsija nimittää nimenomaan horjuntojen kaudeksi, jolloin osa sosialidemokraateistakin horjahti pikkuporvarillisen politiikan puoleen, jolloin tämä osa turhaan yritti „tukea” kadetteja, aiheutti siten vain vahinkoa työväenpuolelle ja loppujen lopuksi huomasi virheensä.

Muutama sana Trotskista. Hän puhui „keskustan” nimessä, hän esitti Bundin mielipiteet. Hän löylytti meitä siitä, että esitimme päätöslauselman, jota „ei voida hyväksyä”. Hän uhkasi suorastaan kahtiajakaantumisella, sillä, että duumaryhmä, jota päätöslauselmamme muka loukkaa, lähtee pois. Korostan näitä sanoja. Kehoitin teitä lukemaan huolellisesti päätöslauselmamme uudelleen.

Eikö se ole hirveätä, kun virheiden rauhallista tunnustamista, johon ei liity mitään jyrkässä muodossa esitettyjä moitteita, pidetään loukkauksena ja kun sen johdosta puhutaan kahtiajakaantumisesta?? Eikö se osoita, että puolueemme on sairas, että se pelkää tunnustaa virheensä? että se pelkää arvostella duumaryhmää?

Jo yksistään se, että tällainen kysymys voidaan asettaa, osoittaa, että puolueessamme on jotain ei-puoluekantaisista. Tuo ei-puoluekantaisuus esiintyy duumaryhmän suhteessa puolueeseen. Duumaryhmän on oltava puoluekantaisempi, lujemmin sidottu puolueeseen, enemmän alistettu kaikelle proletaariselle toiminnalle. Silloin ei tule olemaan valituk-sia loukkaamisesta eikä kahtiajakamisuhkauksia.

Kun Trotski sanoi: teidän päätöslauselmanne, jota ei voida hyväksyä, estää teidän oikeiden ajatustenne läpiviemistä, — huudahdin hänelle: „esittäkää sitten *teidän*

päätöslauselmannel". Trotski vastasi: ei, ottakaa te ensin takaisin omanne.

Eikö „keskustan” kanta olekin mainio? Meidän (Trotskin mielestä) virheemme („tahdittomuus”) takia hän rankaisee koko puoluetta ollen esittämättä sille itse „tahdikkaasti” noita samoja periaatteita! Miksi ette vieneet läpi päätöslauselmaanne? kysytään meiltä paikkakunnilla. Siksi, että keskusta loukkaantui siitä ja loukkaantuneena kieltäytyi esittämästä omia periaatteitaan!! (Suosionosoituksia bolshevikkien ja keskustan osan taholta.) Se ei ole periaatteellinen kanta, vaan keskustan periaatteettomuutta.

Edustajakokoukseen tullessa meillä oli kaksi puolueelle jo aikoja sitten tunnettua taktillista linjaa. Työväenpuolueen on tyhmää ja sopimatonta salata erimielisyyksiä ja peitellä niitä. Verratkaamme selvemmin toisiinsa molempia katsantokantoja. Esittäkäämme ne politiikkamme kaikkiin kysymyksiin sovellettuina. Tehkäämme selvät yhteenvedot puolueen kokemuksesta. Vain siten me täytämme velvollisuutemme ja teemme lopun horjumisista proletariaatin politiikassa. (Suosionosoituksia bolshevikkien ja keskustan osan taholta.)

4

TOSIASIOIHIN PERUSTUVA ILMOITUS
TOUKOKUUN 10 (23) PNA

Siteeratessaan „L'Humanité'sta” * haastattelua (Étienne Avenard'in allekirjoittama), jonka olen sille antanut **, tov. Martov valaisi väärin eräitä kohtia.

Haastattelussa sanotaan, että Keskuskomitea (s.o. tietenkin sen menshevistinen osa) antoi *salaisesti ja luvattomasti* tietoja kadeteille. Edustajakokouksessa käytetyt puheenvuorot ovat nyt vahvistaneet nuo sanani paikkansapitäviksi. Edustajakokouksessa on selvinnyt, että jo *marraskuussa* 1906 Dan oli *epävirallisesti* „teekutsuilla” Miljukovin ja Nabokovin sekä eserrien ja kansansosialistien johtajien kanssa. Dan ei katsonut tarpeelliseksi ilmoittaa siitä enempää Keskuskomiteassa kuin Pietarinkaan komiteassa.

Tuo kohta kadettien kanssa, josta ei tiedoitettu Keskuskomitealle eikä Pietarin komitealle, oli nimenomaan salaista ja luvattonta tietojen antamista kadeteille.

Edelleen haastattelussa sanotaan, että menshevikit eivät hylänneet kadettien häpeällistä ehdotusta työläisille kuuluvien paikkojen antamisesta menshevikeille siitä avusta, jota nämä olivat antaneet kadeteille. Tov. Martov todistelee menshevikkien hylänneen sen *sanoissa*. Ilmoitan tosiasioiden perusteella, että menshevikkien *teot* olivat ristiriidassa heidän suullisen kieltäytymisensä kanssa: 1) sanoissa menshevikit lupasivat antaa kaikki paikat työväenkuurialle. Todellisuudessa, kun *kaikki* työläisvaltuutetut yhteenkokoontuuaan kehoittivat menshevikkejä (220—230 äänen enemmistöllä 10—20 ollessa vastaan) kieltäytymään

* — „Ihmiskunta”. *Toim.*

** Ks. tätä osaa, ss. 131—137. *Toim.*

kadettien „tukemisesta salassa”, niin menshevikit *kieltäytyivät alistumasta*; 2) tammikuun 25 päivän jälkeen, sen jälkeen, kun oli solmittu vasemmistoblokki, menshevikit esittivät *painetussa sanassa* tuon blokin auttamisen ehtona: menshevikkien valitsijamiesten toimintavapaus toisessa vaiheessa. Objektivisesti tämä ehto saattoi merkitä vain yhtä — valmiutta tukea toisessa vaiheessa kadetteja sosiaalidemokraatteja vastaan.

N. Lenin

5

ILMOITUS

TOUKOKUUN 11 (24) PNA¹⁶⁰

Byroo oli oikeassa (ääni: „Tietysti!”) selittäessään, että eilisen päätöksen kumoaminen on sallimatonta. Sen kumoamiseksi tarvitaan edustajakokouksen erikoispäätöstä siitä, että tuollaisen ehdotuksen äänestykseenpano on sallittua. Kyseisessä tapauksessa ei kukaan ehdota eilisen päätöksen kumoamista. Se jää voimaan. Onko lykkäys mahdollinen? Abramovitsh ei ottanut huomioon kaikkein oleellisinta seikkaa, nimittäin sitä, että lykkäystä koskevan kysymyksen on aiheuttanut uusi asianhaara (latvialaisten perustelu), joka ilmaantui eilisen direktiiveistä toimitetun äänestyksen jälkeen. Se on uusi seikka, jota Abramovitsh ei ole ottanut huomioon. Näin ollen Wernerin ehdotus on muodollisesti oikea.

6

SELOSTUS SUHTAUTUMISESTA PORVARILLISIIN PUOLUEISIIN
TOUKOKUUN 12 (25) PÄ

Kysymys suhtautumisesta porvarillisiin puolueisiin on keskiönä niissä periaatteellisissa erimielisyyksissä, jotka jo aikoja sitten ovat jakaneet Venäjän sosialidemokratian kahteen leiriin. Jo ennen vallankumouksen ensimmäisiä suuria voittoja tai vieläpä ennen vallankumousta — jos näin voidaan sanoa vuoden 1905 ensi puoliskosta — oli olemassa jo kaksi täysin määräytyntä katsantokantaa tässä kysymyksessä. Kiistat koskivat Venäjän porvarillisen vallankumouksen arviointia. Kumpikin suunta sosialidemokratian keskuudessa oli samaa mieltä siitä, että tämä vallankumous on porvarillinen. Mutta ne käsittivät eri tavalla tämän kategorian ja arvioivat eri tavalla siitä juontuvat käytännölliset ja poliittiset johtopäätökset. Sosialidemokratian toinen siipi — menshevikit — tulkitsi tämän käsitteen siten, että porvarillisen vallankumouksen tärkeimpänä liikkeellepanevana voimana on porvaristo, proletariaatin sijaan kykenee olemaan vain „äärimmäisenä oppositiona”. Proletariaatti ei voi ottaa tehtäväkseen tämän vallankumouksen itsenäistä suorittamista, sen johtamista. Nämä erimielisyydet tulivat erittäin havainnollisesti ilmi väittelyissä väliaikaisesta hallituksesta (oikeammin: sosialidemokratian osallistumisesta väliaikaiseen hallitukseen), — väittelyissä, joita käytiin vuonna 1905. Menshevikit pitivät sallimattomana sosialidemokratian osallistumista väliaikaiseen vallankumoushallitukseen ennen kaikkea juuri siksi, että he pitivät porvarillisen vallankumouksen tärkeimpänä liikkeellepanevana voimana eli johtajana porvaristoa. Tämä katsantokanta tuli ilmi täysin selvästi Kaukasian menshevikkien päätöslauselmassa (vuosi 1905)¹⁵¹, jolle uusi

„Iskra” antoi hyväksymisensä. Tässä päätöslauselmassa sanottiin suoraan, että sosialidemokratian osallistuminen väliaikaiseen hallitukseen saattaisi säikäyttää porvariston ja siten *heikentää vallankumouksen kantovoimaa*. Siinä tunnustetaan selvästi, että proletariaatti ei voi eikä sen pidä mennä porvaristoa pitemmälle porvarillisessa vallankumouksessa.

Bolshevikkien mielipide oli päinvastainen. He olivat ehdottomasti sillä kannalla, että yhteiskunnallis-taloudellisen sisältönsä puolesta vallankumouksemme on porvarillinen. Ja se merkitsee: kysymyksessä olevan, Venäjällä nyt tapahtuvan kumouksen tehtävät eivät mene porvarillisen yhteiskunnan puitteiden ulkopuolelle. Nykyisen vallankumouksen täydellisinkään voitto, s.o. mitä demokraattisimman tasavallan valloittaminen ja talonpoikaiston toimitama kaiken tilanherrain maan konfiskointi, ei missään määrin kajoa porvarillisen yhteiskuntajärjestelmän perustuksiin. Tuotantovälineiden yksityisomistus (tai yksityistalous maalla, olkoonpa tämän juridisena haltijana kuka tahansa) ja tavaratalous säilyvät. Kapitalistisen yhteiskunnan ristiriidat ja tärkein niistä — palkkatyön ja pääoman välinen ristiriita — eivät ainoastaan ole häviämättä, vaan päinvastoin kärjistyvät ja syvenevät yhä enemmän kehittyen entistä laajemmassa ja puhtaammassa muodossa.

Kaiken tämän pitää olla jokaiselle marxilaiselle täysin kiistatonta. Mutta siitä ei suinkaan vielä seuraa johtopäätöstä, että vallankumouksen tärkeimpänä liikkeellepanevana voimana eli johtajana olisi porvaristo. Sellainen johtopäätös olisi marxilaisuuden madaltamista, se olisi proletariaatin ja porvariston välisen luokkataistelun ymmärtämättömyyttä. Asianlaita on niin, että vallankumouksemme tapahtuu sellaisena aikana, jolloin proletariaatti on jo alkanut käsittää olevansa itsenäinen luokka ja yhdistyä itsenäiseksi luokkajärjestöksi. Näissä oloissa proletariaatti käyttää hyväkseen kaikkia demokratian aikaansaannoksia, se käyttää jokaista vapauden ottamaa askelta voimistaakseen luokkaorganisaatiotaan porvaristoa *vastaan*. Tästä juontuu kiertämättä porvariston pyrkimys tasoittaa vallankumouksen teräviä kulmia, häiritä sen päätökseen viemistä, riistää proletariaatilta mahdollisuus käydä täysin vapaasti luokkataisteluaan. Porvariston ja proletariaatin välinen antagonismi pakoittaa porvariston pyrkimään siihen, että se saisi

säilytetyksi tiettyjä vanhan vallan välikappaleita ja laitoksia voidakseen käyttää näitä välikappaleita proletariaattia vastaan.

Parhaimmassa tapauksessa, vallankumouksen suurimman nousun kausina, porvaristo on sen vuoksi (eikä sattumalta, vaan välttämättömyyden pakosta, taloudellisten etujensa vuoksi) vallankumouksen ja taantumuksen välillä horjuva aines. Näin ollen porvaristo ei voi olla vallankumouksemme johtajana.

Tämän vallankumouksen huomattavin erikoisuus on agraarikysymyksen kärkevyys. Tämä kysymys on Venäjällä paljoa kärkevämpi kuin se on ollut vastaavissa oloissa missään muussa maassa. Niin sanottu vuoden 1861 talonpoikaisreformi suoritettiin niin epäjohdonmukaisesti ja epädemokraattisesti, että tilanomistajain maaorjuudellisen herruuden laajimmat perustat osoittautuivat jääneen koskemattomiksi. Sen vuoksi agraarikysymys, s.o. talonpoikain taistelu maasta tilanherroja vastaan, on osoittautunut erääksi nykyisen vallankumouksen koetinkiveksi. Tämä taistelu maasta sysää kiertämättä suuria talonpoikaisjoukkoja demokraattiseen kumoukseen, sillä vain demokratia voi antaa niille maan antamalla niille herruuden valtiossa. Talonpoikaiston voiton ehtona on tilanherrain maanomistuksen täydellinen hävittäminen.

Tällaisesta yhteiskuntavoimien suhteesta juontuu kiertämätön johtopäätös: porvaristo ei voi olla sen enempää vallankumouksen tärkeimpänä liikkeellepanevana voimana kuin johtajanakaan. Vain proletariaatti kykenee viemään vallankumouksen päätökseen, s.o. täydelliseen voittoon saakka. Mutta tämä voitto voidaan saavuttaa vain ehdolla, että proletariaatin onnistuu viedä mukanaan suurin osa talonpoikaistosta. Venäjän nykyisen vallankumouksen voitto on mahdollinen vain proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellisdemokraattisena diktatuurina.

Kaikkien Venäjän vallankumouksen suurimpien vaiheiden tapahtumat ovat vahvistaneet täysin oikeaksi tällaisen kysymyksenasettelun, joka esitettiin jo vuoden 1905 alussa,— puhun vuoden 1905 keväällä pidetystä VSDTP:n III edustajakokouksesta. Teoreettiset johtopäätöksemme ovat tulleet vahvistetuiksi käytännössä, vallankumouksellisen taistelun kulussa. Suurimman nousun aikana, vuoden 1905 lokakuussa, proletariaatti kulki etunenässä, porvaristo

horjui ja mutkitteli, ja talonpojat hävittivät tilanherrakartanoita. Vallankumouksellisen vallan ituihin (työväen edustajain Neuvostot, talonpoikain ja sotilaiden edustajain Neuvostot j.n.e.) osallistui pääasiallisesti proletariaatin edustajia ja kapinaan nousseen talonpoikaiston parhaimmistoa. Ensimmäisen Duuman aikana talonpojat muodostivat heti demokraattisen „Työ”-ryhmän, joka oli vasemmistolaisempi, s.o. vallankumouksellisempi, kuin liberaalit — kadetit. Toisen Duuman vaalien aikana talonpojat suorastaan päihittivät liberaalit. Proletariaatti kulki etunenässä, talonpoikaisto kulki enemmän tai vähemmän päättäväisesti sen mukana itsevaltiutta ja horjuvia liberaaleja vastaan.

Siirryn käsiteltävinämme oleviin päätöslauselmaehdotuksiin. Osoittamani mielipide-eroavaisuus on tullut täydellisesti ilmi siinä, että bolshevikkien ja menshevikkien päätöslauselmat ovat vastakohtaisia. Bolshevikkien päätöslauselmaehdotus on rakennettu siten, että määritellään porvarillisten puolueiden perustyyppien luokkasisältö. Samoin oli rakennettu myös päätöslauselmaehdotuksemme Yhdistävälle, Tukholman edustajakokoukselle. Jo siinä me määrittelimme porvarillisten puolueiden kolme perustyyppiä: lokakuulaiset, liberaalit ja talonpoikaisdemokraatit (silloin he eivät vielä olleet täysin määräytyneitä eikä Venäjän poliittisessa sanastossa ollut „trudovikki”-sanaa). Nykyinen päätöslauselmamme on rakenteeltaan samanlainen. Se on vain Tukholman päätöslauselman toisinto. Tapahtumain kulku on todistanut siksi oikeiksi tuon päätöslauselman perusväittämät, että kun otettiin huomioon ensimmäisen ja toisen Duuman kokemus, kaipasi se vain mitä pienimpiä muutoksia.

Yhdistävälle edustajakokoukselle esitetyssä menshevistisessä päätöslauselmassa ei eritelty millään tavalla sen enempää puolueiden eri tyyppisiä kuin niiden luokkasisältöäkään. Päätöslauselmassa sanotaan avuttomasti, „että Venäjällä porvarillis-demokraattiset puolueet ovat vasta muodostumassa ja sen vuoksi ne eivät ole luonteeltaan vielä vakiintuneita puolueita” ja „että tänä historiallisena ajankohtana Venäjällä ei ole sellaisia puolueita, jotka jo nyt olisivat samanaikaisesti sekä johdonmukaisen demokraattisia että vallankumouksellisia”. Eivätkö nuo ole avuttomia sanontoja? Eikö tuo ole marxilaisen tehtävän

välittelemistä? Puolueet eivät tule koskaan olemaan täysin vakiintuneita, samoin kuin koskaan ei tule olemaan myöskään täysin „johdonmukaista” demokratismia ilman proletariaattia. Mutta meidän velvollisuutemme on paljastaa kaikkien historian näyttämölle astuvien puolueiden luokkajuuret. Ja päätöslauselmamme on näyttänyt sen, että tämä tehtävä voidaan suorittaa. Sen hahmottelemat kolme puoluetyyppiä ovat osoittautuneet kyllin „vakiintuneiksi” kokonaisen vallankumousvuoden kuluessa, kuten jo näytin toteen ensimmäisen ja toisen Duuman esimerkillä.

Vakiintumattomiksi ovat osoittautuneet menshevikkien katsantokannat. Heidän nykyinen päätöslauselmansa on valtava askel taaksepäin jopa heidän viimevuotiseenkin ehdotukseensa verrattuna. Tarkastelkaamme tätä päätöslauselmaa, joka on julkaistu „Narodnaja Duman” 12. numerossa (maaliskuun 24 p:nä 1907). Perusteluissa osoitetaan ensinnäkin, että proletariaatilla ja porvarillisella demokratioilla on „useita yhteisiä tehtäviä”; toiseksi, että proletariaatin pitää välttämättä „yhdistää toimintonsa muiden yhteiskunnallisten luokkien ja ryhmien toimintoihin”; kolmanneksi, että maassa, jossa talonpoikaisto on vallitsevana ja kaupunkidemokratia heikkoa, proletariaatti „vie omalla liikkeellään eteenpäin”... „maan koko porvarillista demokratiaa”; neljänneksi, „että maan demokraattinen liike ei ole löytänyt vielä lopullista ilmaisuaan porvarillisten puolueiden nykyisessä ryhmittymisessä”, vaan se kuvastaa toisessa kohtiossa kaupunkiporvariston „realismia” ja sen taisteluvallisuuden puuttumista ja toisessa kohtiossa — talonpoikain „pikkuporvarillisen vallankumouksellisuuden ja agraariutopiain illuusioita”. Tällainen on perustelut sisältävä osa. Tarkastelkaamme nyt johtopäätöksiä: ensimmäinen johtopäätös on se, että proletariaatin, itsenäistä politiikkaa harjoittaessaan, pitää taistella ensin mainitun opportunistia ja perustuslaillisia illuusioita vastaan ja viimeksi mainittujen vallankumouksellisia illuusioita ja taloudellisesti taantumuksellisia ehdotuksia vastaan. Toinen johtopäätös: on „yhdistettävä toimintonsa noiden puolueiden toimintoihin”.

Tällainen päätöslauselma ei vastaa yhteenkään niistä kysymyksistä, jotka jokainen marxilainen on velvollinen asettamaan itselleen, jos hän haluaa määritellä työväenpuolueen suhteen porvarillisiin puolueisiin. Minkälaisia

ovat nuo yleiset kysymykset? Ennen kaikkea on määriteltävä puolueiden luokkaluonne. Sitten on tehtävä itselleen selväksi eri luokkien välinen tärkein keskinäissuhde nykyisessä vallankumouksessa yleensä, s.o. millaisessa suhteessa näiden luokkien edut ovat vallankumouksen jatkamiseen eli kehittämiseen. Edelleen, luokista yleensä on siirryttävä eri puolueiden tai puolueiden eri ryhmien nykyään näyttelemään osaan. Lopuksi on annettava käytännöllisiä ohjeita työväenpuolueen politiikkaan nähden tässä kysymyksessä.

Mitään sellaista ei ole menshevikkien päätöslauselmassa. Se on jonkinlaista kysymyksen välttelemistä, välttelemistä fraasileimalla yleisesti proletariaatin politiikan „yhdistämisestä” porvariston politiikkaan. Kuinka nimenomaan on „yhdistettävä” ja nimenomaan minkä porvarillis-demokraattisten puolueiden kanssa, siitä ei puhuta sanaakaan. Se on päätöslauselma puolueista ilman puolueita. Se on päätöslauselma, jonka pitäisi määritellä suhteemme, mutta joka ei kerta kaikkiaan määrittele mitenkään meidän suhdetamme eri puolueisiin. Moista päätöslauselmaa ei voida ottaa ohjeeksi, sillä se antaa aivan täydellisen vapauden „yhdistää” mitä tahansa ja miten tahansa. Tuollainen päätöslauselma ei kahlehti ketään; se on kaikkein „liberaalisin” päätöslauselma tuon sanan täydessä merkityksessä. Sitä voidaan tulkita pitkin ja poikin. Mutta marxilaisuutta siinä ei ole tippaakaan. Marxilaisuuden perusväittämät on siinä unohdettu niin tyyten, että jokainen vasemmistokadetti allekirjoittaisi sellaisen päätöslauselman. Ottakaa sen peruskohdat: proletariaatin ja porvarillisen demokratian „yhteiset tehtävät”... Eikö koko liberaalinen lehdistö huuda siitä?..—Pitää välttämättä „yhdistää”—kadetit vaativat juuri sitä... Taistelu opportunistia vastaan oikealla ja vallankumouksellisuutta vastaan vasemmalla,—sehän on oikein lempisanontana vasemmistokadeteilla, jotka halusivat muka istua trudovikkien ja porvarillisten liberaalien välissä! Se ei ole porvarillisesta demokratiasta erillään olevan ja itsenäisen työväenpuolueen kanta, vaan liberaalin kanta, liberaalin, joka haluaa esiintyä „keskustana” porvarillisen demokratian *keskuudessa!*

Tarkastelkaa oleellisesti menshevikkien väitettä: omalla liikkeellään proletariaatti „vie eteenpäin” „maan koko porvarillista demokratiaa”. Onko se oikein? Ei millään

muotoa. Palauttakaa mieleenne vallankumouksemme suurimmat tapahtumat. Ottakaa Bulyginin Duuma. Tsaarin kehoitukseen, että astuttaisiin laillisuuden tielle, hyväksyttäisiin hänen, tsaarin, esittämät ensimmäisen kansanedustuslaitoksen koollekutsumisen ehdot, proletariaatti vastasi päättävän kieltävästi. Proletariaatti kehoitti kansaa lakaisemaan pois tuon laitoksen, ehkäisemään sen synnyn. Proletariaatti kehoitti kaikkia vallankumouksellisia luokkia taistelemaan parhaimpien kansanedustuslaitoksen koollekutsumisehtojen puolesta. Tuo ei missään määrin ratkaissut etukäteen kysymystä jopa huononkin laitoksen hyväksikäytöstä, jos kaikista ponnistuksistamme huolimatta sellainen laitos olisi todella muodostettu. Se oli taistelua nimenomaan huonoimpien kansanedustuslaitoksen koollekutsumisehtojen toteutumista *vastaan*. Boikottia arvioitaessa tehdään liian usein se loogillinen ja historiallinen virhe, että sekoitetaan keskenään kyseessä olevan laitoksen *pohjalla* käytävä taistelu ja taistelu tuon laitoksen muodostamista *vastaan*.

Kuinka liberaalinen porvaristo vastasi proletariaatin kehoitukseen? Vastaukseksi se huusi yhteen ääneen boikottia vastaan. Se kehoitti menemään Bulyginin Duumaan. Liberaaliset professorit kehoittivat ylioppilaita opiskelemaan eikä järjestämään lakkoja. Proletariaatin taistelukutsuun porvaristo vastasi taistelulla proletariaattia vastaan. Näiden luokkien välinen antagonismi yksinpä demokraattisessakin vallankumouksessa ilmeni jo silloin täysin selvästi. Porvaristo tahtoi heikentää proletariaatin taistelun kantavuutta, estää proletariaattia menemästä Bulyginin Duumaa koskevan säädöksen puitteita pitemmälle.

Professori Vinogradov, liberaalisen tieteen tähti, kirjoitti juuri siihen aikaan: Venäjälle olisi onneksi, jos vallankumouksemme lähtisi kulkemaan vuosien 1848—1849 tietä, ja sille olisi vahingoksi, jos se lähtisi kulkemaan vuosien 1789—1793 vallankumouksen tietä. Onneksi tuo „demokraatti” sanoi keskenjääneen vallankumouksen tietä, kukistetun kapinan tietä! Jos vallankumouksemme tekisi selvän vihollisistaan yhtä säälimättömästi kuin Ranskan vallankumous vuonna 1793, niin silloin „liberaalin” mielestä jouduttaisiin kutsumaan apuun preussilainen vahtimestari järjestystä palauttamaan. Menshevikit puhuvat siitä, että porvaristomme „ei ole valmis taisteluun”. Mutta tosiasiaa porvaristo oli jo silloin *valmis* taisteluun, nimenomaan tais-

teluun proletariaattia *vastaan*, taisteluun vallankumouksen „kohtuuttomia” voittoja vastaan.

Menkäämme edelleen. Ottakaamme vuoden 1905 loka—joulukuu. Sitä, että tänä vallankumouksemme suurimman nousun kautena porvaristo ilmaisi olevansa „valmis taisteluun” proletariaattia vastaan, ei kannata edes todistella. Senaikainen menshevistinen lehdistö tunnusti sen täydellisesti. Porvaristo, ja kadetitkin siinä joukossa, yritti kaikin keinoin mustata vallankumousta, kuvata sen sokeaksi ja villiksi anarkiaksi. Porvaristo ei ainoastaan ollut tukematta kansan perustamia kapinaelimiä — kaikkia noita työväen edustajain Neuvostoja, talonpoikain ja sotilaiden edustajain Neuvostoja j.n.e., — vaan se pelkäsi noita laitoksia ja taisteli niitä vastaan. Palauttakaa mieleen Struve, joka nimitti noita laitoksia häpeälliseksi näyksi. Porvaristo näki niissä liian pitkälle menneen vallankumouksen. Liberaalinen porvaristo tahtoi johdattaa kansan vallankumouksellisen taistelun tarmon poliisimais-perustuslaillisen taantumuksen kapeaan uomaan.

On tarpeetonta puhua pitkälti liberaalien menettelystä ensimmäisessä ja toisessa Duumassa. Menshevikitkin ovat tunnustaneet, että ensimmäisessä Duumassa kadetit *estivät* sosialidemokraattien ja osittain myös trudovikkien vallankumouksellisen politiikan toteuttamista, jarruttivat näiden toimintaa. Ja toisessa Duumassa kadetit ovat suoraan yhtyneet mustaan sotniaan, kannattaneet suoranaisesti hallitusta.

Kun nyt puhutaan, että omalla liikkeellään proletariaatti „vie eteenpäin maan koko porvarillista demokratiaa”, niin se on ivantekoa tosiasioista. Kun nykyään ollaan vaiti porvaristomme vastavallankumouksellisuudesta, niin se merkitsee täydellistä luopumista marxilaisesta katsantokannasta, täydellistä luokkataistelun katsantokannan unohtamista.

Menshevikit puhuvat päätöslauselmassaan kaupungin porvariluokkien „realismista”. Kummallista sanojen käyttöä, joka paljastaa heidät vastoin heidän tahtoaan. Olemme tottuneet siihen, että oikean siiven sosialidemokraatit antavat realismi-sanalle erikoisen merkityksen. Esimerkiksi Plehanovin „Sovremennaja Zhizn” asetti vastakkain oikean siiven sosialidemokraattien „realismin” ja vasemmisto-sosialidemokraattien „vallankumouksellisen romantiikan”. Mitähän menshevikkien päätöslauselma pitää silmällä

puhuessaan realismista? Se siis kiittelee porvaristoa maltillisuudesta ja levollisuudesta!

Nämä menshevikkien järkeilyt porvariston „realismista”, siitä, että se „ei ole valmis” taisteluun,—rinnan heidän taktillisen toimintaohjelmansa suoranaisen sanonnan kanssa, että sosialidemokraatit ovat asennoituneet „yksipuolisen vihamielisesti” liberaalien suhteen,—puhuvat yhdestä ja vain yhdestä seikasta. Todellisuudessa kaikki tuo merkitsee sitä, että työväenpuolueen itsenäinen politiikka vaihdetaan politiikkaan, joka edellyttää riippuvaisuutta liberaalisesta porvaristosta. Eikä tuo menshevismmin olemus ole meidän keksimämme eikä sitä ole johdettu yksinomaan heidän teoreettisista päätelmistään: se on ilmennyt kulu-
neen vuoden aikana kaikissa heidän politiikkansa suurissa askelissa. Ottakaa „vastuuvollinen ministeristö”, liitot kadettien kanssa, Golovinin puolesta äänestäminen j.n.e. Tosiasiallisesti se olikin juuri liberaaleista riippuvaisuuden politiikkaa.

Entä mitä menshevikit puhuvat talonpoikaisdemokratiasta? Päätöslauselmassa asetetaan rinnakkain ja toistensa vastakohtiksi yhdenarvoisina tai ainakin täysin samanlaatuisina ilmiöinä porvariston „realismi” ja talonpoikaiston „agraariutopiat”. On taisteltava yhtäläisesti, sanovat menshevikit, niin porvariston opportunistia kuin myös talonpoikaiston utopismia, „pikkuporvarillista vallankumouksellisuutta” vastaan. Tämä on menshevismmin tyyppinen päätelmä. Ja siihen kannattaa pysähtyä, sillä se on peräti virheellinen. Siitä johtuu kiertämättä koko joukko virheellisiä johtopäätöksiä käytännöllisessä politiikassa. Talonpoikaistutopiain arvostelun takana siinä piilee se, ettei ymmärretä proletariaatin tehtäviä talonpoikaiston sysäämisessä eteenpäin demokraattisen vallankumouksen täydelliseen voittoon.

Tarkastelkaapa todellakin lähemmin talonpoikaiston agraariutopiain merkitystä nykyisessä vallankumouksessa. Mikä on sen tärkein utopia? Epäilemättä tasanjakoisen maankäytön aate, vakaumus, että muka maan yksityisomistuksen hävittäminen ja maan (tai maankäytön) tasanjako kykenevät hävittämään puutteen, kurjuuden, työttömyyden ja riiston lähteet.

On kiistatonta, että *sosialismin* kannalta katsoen se on utopiaa, pikkuporvarin utopiaa. Sosialismin kannalta kat-

soen se on taantumuksellinen ennakkoluulo, sillä proletaarinen sosialismi ei pidä ihanteena pikkuisäntien tasavertaisuutta, vaan yhteiskunnallistettua suurtuotantoa. Mutta älkää unohtako, että nyt me arvioimme talonpoikain ihanteiden merkitystä nykyisessä, porvarillis-demokraattisessa vallankumouksessa emmekä sosialistisessa liikkeessä. Onko se *nykyisessä* vallankumouksessa utopistista, taantumuksellista, jos kaikki maat otetaan pois tilanherroilta ja annetaan tai jaetaan tasapuolisesti talonpojille?! Ei! Se ei ole suinkaan taantumuksellista, vaan päinvastoin se ilmentää mitä päättäväisimmin, mitä johdonmukaisimmin pyrkimyksiä hävittää mitä täydellisimmin koko vanha järjestelmä, kaikki maaorjuuden jätteet. Sellainen ajatus, että „tasasuhtaisuus” muka voi säilyä tavaratuotannon vallitessa ja jopa olla puolisosialismin alkunakin, on utopistinen. Talonpoikain pyrkimys ottaa nyt heti pois tilanherroilta maat ja jakaa ne tasapuolisesti ei ole utopistinen, vaan vallankumouksellinen pyrkimys tuon sanan täydellisimmässä ja tarkimmassa tieteellisessä merkityksessä. Sellainen poisto ja sellainen jako loisivat perustan kapitalismin kaikkein nopeimmalle, laajimmalle ja vapaimmalle kehitykselle.

Venäjän nykyisen taloudellisen kehityksen kannalta katsoen eikä meidän toivomuksiemme kannalta katsoen vallankumouksemme peruskysymyksenä on objektiivisesti nimenomaan se, turvaako tämä vallankumous kapitalismin kehityksen sitä tietä, että talonpojat saavat täydellisen voiton tilanherroista, vai sitä tietä, että tilanherrat saavat voiton talonpojista. Porvarillis-demokraattinen kumous Venäjän taloudessa on ehdottoman kiertämätön. Mikään voima maailmassa ei voi sitä estää. Mutta tuo kumous on mahdollinen kahdessa muodossa: preussilaisen, jos niin voidaan sanoa, tai amerikkalaisen mallin mukaan. Se merkitsee seuraavaa: tilanherrat voivat voittaa, pakottaa talonpojat myöntymään lunastukseen tai muihin viheliäisiin myönnytyksiin, liittyä yhteen rikkaiden koplän kanssa, saattaa joukot lopullisesti taloudelliseen häviöön ja muuttaa taloutensa junkkeritalouksiksi, kapitalistisiksi talouksiksi. Sellainen kumous tulee olemaan porvarillis-demokraattinen, mutta se tulee olemaan epäedullisempi talonpoikaistolle — epäedullisempi kapitalismin kehitysnopeuden kannalta. Sitä vastoin talonpoikaiskapinan täydellinen voitto, kaiken

tilanherrain maan konfiskointi, sen tasanjako merkitsevät kapitalismin nopeampaa kehitystä, talonpojille edullisempaa porvarillis-demokraattisen kumouksen muotoa.

Eikä se ole edullisempi yksinomaan talonpojille. Se on edullinen myös proletariaatille. Valveutunut proletariaatti tietää, ettei ole eikä voikaan olla muuta tietä sosialismiin kuin porvarillis-demokraattisen kumouksen tie.

Siis mitä epätäydellisempi ja mitä vähemmän ratkaiseva tämä kumous on, sitä kauemmin ja voimakkaammin tulevat proletariaattia rasittamaan yleisdemokraattiset eivätkä sosialistiset, proletaariset, puhtaasti luokkatehtävät. Mitä täydellisempi on talonpoikaiston voitto, sitä pikemmin tulee proletariaatti luokkana eriämään lopullisesti, sitä selvemmin se tulee esittämään puhtaasti sosialistiset tehtävänsä ja päämääränsä.

Tästä näette, että talonpoikain tasanhuhtaisen maankäytön aatteet ovat sosialismin kannalta katsoen taantumuksellisia ja utopistisia, mutta porvarillisen demokratismin kannalta katsoen — vallankumouksellisia. Sen vuoksi tehdään erittäin suuri loogillinen ja historiallinen virhe, kun rinnastetaan keskenään liberaalien taantumuksellisuus tässä vallankumouksessa ja talonpoikain taantumuksellinen utopismi sosialistista vallankumousta koskevista aatteista. Kun rinnastetaan keskenään liberaalien pyrkimyksiä tyypistää nykyinen vallankumous lunastuksen puitteisiin, perustuslaillisen monarkian, kadettien agrariohjelman y.m. puitteisiin ja talonpoikien yrityksiä idealisoida utopistisesti taantumuksellisessa hengessä pyrkimyksiään — tilanherrain viipymätöntä nujertamista, kaiken maan poisottamista ja sen jakamista,— kun ne rinnastetaan keskenään, niin se merkitsee, että luovutaan täydellisesti yksinpä johdonmukaisen vallankumouksellisen demokraatinkin katsantokannasta eikä ainoastaan proletariaatin katsantokannasta. Kun kirjoitetaan päätöslauselma taistelusta liberaalin opportunismia ja talonpojan vallankumouksellisuutta vastaan nykyisessä vallankumouksessa, niin se merkitsee, ettei kirjoiteta sosialidemokraattista päätöslauselmaa. Sitä ei kirjoita sosialidemokraatti, vaan intelligentti, joka istuu liberaalin ja talonpojan välillä porvarillisen demokratian leirissä.

En voi pysähtyä tässä niin seikkaperäisesti kuin pitäisi menshevikkien kuuluisaan taktilliseen toimintaohjelmaan,

jossa he esittävät paljonpuhutun tunnuksensa taistelusta „liberalismiin kohdistuvaa proletariaatin yksipuolista vihamielisyyttä” vastaan. Tämän tunnuksen epämarxilainen ja epäproletaarinen luonne on enemmän kuin silmännähtävä.

Lopuksi pysähdyn erääseen näennäiseen vastaväitteeseen, joka meille usein esitetään. „Teidän” trudovikkinne, sanotaan meille, esiintyvät usein kadettien kanssa meitä vastaan. Se on totta. Mutta tuo vastaväite ei kumoa meidän katsantokantaamme ja päätöslauselmaamme, sillä me olemme täysin selvästi ja päättäväisesti tunnustaneet sen.

Trudovikit eivät tietenkään ole täysin johdonmukaisia demokraatteja. Trudovikit (eserrätkin mukaanluettuina) epäilemättä horjuvat liberaalien ja vallankumouksellisen proletariaatin välillä. Sen me olemme sanoneet, ja se pitää sanoa. Nuo horjunnat eivät ole mikään sattuma. Ne ovat kiertämättömiä pientuottajan taloudellisen aseman olemuksen vuoksi. Toisaalta pientuottaja on sorretussa asemassa, häntä riistetään. Tahtomattaan hän joutuu sysätyksi taisteluun tällaista asemaa vastaan, taisteluun demokratian puolesta, ja hän tulee kannattamaan riiston hävittämisaatteita. Toisaalta hän on *pienisäntä*. Talonpojassa elää isännän, ellei tämänpäiväisen, niin huomisen isännän vaisto. Tämä isännän, yksityisomistajan vaisto vieroittaa talonpoikaa proletariaatista, herättää talonpojassa haaveita ja pyrkimyksiä päästä pinnalle, tulla itsekin porvariksi, eristäytyä koko yhteiskunnasta omalle maatilkulleen, omalle, kuten Marx pisteliäästi sanoi, lantakasalleen ¹⁵².

Talonpoikaiston ja demokraattisten talonpoikaisspuolueiden horjunnat ovat kiertämättömiä. Ja sen vuoksi sosialidemokratian on hetkeäkään epäilemättä ja pelotta eristäydyttävä moisista horjunnoista. Joka kerta, kun trudovikit menettelevät pelkurimaisesti ja laahustavat liberaalien perässä, meidän tulee esiintyä pelottomasti ja täysin järkkämättömästi trudovikkeja vastaan, paljastaa ja ruoskia pikkuporvarillista horjuvaisuutta ja selkärangattomuutta.

Vallankumouksemme elää vaikeita aikoja. On tarpeen lujasti yhteenliittyneen proletaarisen puolueen koko tahdonvoima, järkkymättömyys ja lujuus, jotta voitaisiin vastustaa epäuskon mielialoja, voimien lamaantumista, välinpitämättömyyttä ja taistelusta luopumista. Pikkuporvaristo tulee aina ja ehdottomasti joutumaan helpoimmin noiden mielialojen valtaan, menettelemään selkärangattomasti,

poikkeamaan vallankumoustieltä, vaikeroimaan ja katu-
maan. Ja kaikissa tuollaisissa tapauksissa työväenpuolue
tulee eristäytymään horjuvasta pikkuporvarillisesta demo-
kратиasta. Kaikissa tuollaisissa tapauksissa on osattava jopa
Duuman puhujalavaltakin julkisesti paljastaa horjuvia
demokraatteja. „Talonpojat!”, on meidän sanottava Duu-
massa tuollaisissa tapauksissa, „talonpojat! tietäkää, että
edustajanne pettävät teitä, he kulkevat liberaalisten tilan-
herrain perässä. Teidän duumaedustajanne pettävät talon-
poikaiston asian liberaalisten suunsoittajain ja asianajajain
hyväksi”. Tietäkööt talonpojat — meidän on todistettava se
heille tosiasiaihin pohjalla, — että *vain* työväenpuolue on niin
socialismin kuin demokratiankin, niin kaikkien työtäteke-
vien ja riistettyjen kuin koko maaorjuudellista riistoa vas-
taan taistelevan talonpoikaisjoukonkin etujen todella luot-
tettava, loppuun saakka uskollinen puolustaja.

Kun käymme harjoittamaan horjumatta ja jatkuvasti
tällaista politiikkaa, niin vallankumouksemme antaa meille
valtavan aineiston proletariaatin kehittämiseksi luokkana,
antaa sen joka tapauksessa, vaikka joutuisimme kokemaan
millaisia kohtalonkäänteitä hyvänsä, vaikka osaksemme
tulisi millaisia vallankumouksen tappioita hyvänsä (erittäin
epäsuotuisiksi käyneissä olosuhteissa). Horjumaton prole-
taarinen politiikka antaa koko työväenluokalle sellaisen
määrän aatteita, sellaisen ajatuksen selvyuden ja lujouden
taistelussa, ettei mikään voima maailmassa voi riistää niitä
socialidemokratialta. Vaikkapa vallankumous kärsisi tap-
pionkin, niin proletariaatti silti oppii ennen kaikkea ymmär-
tämään sekä liberaalisten että demokraattisten puolueiden
taloudelliset luokkaperustat, ja se oppii sen lisäksi vihaa-
maan porvariston petoksia ja halveksimaan pikkuporvaris-
ton selkärangattomuutta ja horjuntoja.

Ja juuri tällaisilla tietovaroilla, juuri tällaisilla ajattelu-
tottumuksilla aseistettuna proletariaatti lähtee yksimieli-
semmin ja rohkeammin uuteen, socialistiseen vallanku-
moukseen. (Bolshevikkien ja keskustan suosio-
nosoituksia.)

7

LOPPULAUSUNTO SELOSTUKSEEN SUHTAUTUMISESTA
PORVARILLISIIN PUOLUEISIIN
TOUKOKUUN 14 (27) PNA

Aloitin Puolan edustajiston kantaa koskevasta kysymyksestä, josta täällä puhuttiin. Puolalaisia tovereita syytettiin — erikoisesti bundilaisten taholta — siitä, etteivät he ole johdonmukaisia, kun hyväksyvät meidän päätöslauselmamme, jonka he itse julistivat valiokunnassa epätydyttäväksi. Tuollaisten moitteiden perustana on hyvin yksinkertainen tempu: kierretään niiden kysymysten *olemus*, jotka ovat edustajakokouksen ratkaistavina päiväjärjestyksen kyseisessä kohdassa. Se, joka ei halua kiertää tätä kysymyksen olemusta, huomaa helposti, että me bolshevikit olemme olleet koko ajan ja olemme nytkin samaa mieltä puolalaisten kanssa kahdesta tärkeimmästä kysymyksestä. Ensinnäkin olemme samaa mieltä siitä, että proletariaatin sosialististen tehtävien nimessä on ehdottoman välttämätöntä proletariaatin luokkaerillistyminen kaikkien muiden, porvarillisten puolueiden suhteen, olkoot ne miten vallankumouksellisia hyvänsä, puolustakoot ne miten demokraattista tasavaltaa hyvänsä. Toiseksi, olemme samaa mieltä siitä, että katsomme työväenpuolueen oikeudeksi ja velvollisuudeksi viedä mukanaan taisteluun niin itsevaltiutta kuin liberaalista petturiporvaristoakin vastaan pikkuporvarilliset demokraattiset puolueet, siinä luvussa myös talonpoikaispuolueet.

Päätöslauselmassa, jonka puolalaiset toverit ovat ehdottaneet edustajakokoukselle sosialidemokraattisen duumaryhmän selostuksen johdosta, nämä ajatukset eli väittämät on ilmaistu täysin selvästi. Siinä puhutaan suoraan luokkaintaisesta erillistymisestä kaikista puolueista, aina eserriä myöten. Siinä sanotaan suoraan, että sosialidemokraattien

ja työryhmien yhteiset esiintymiset liberaaleja vastaan ovat mahdollisia ja välttämättömiä. Se on juuri sitä, mitä meillä Venäjällä nimitetään vasemmistoblokiksi eli vasemmistoblokkipolitiikaksi.

Tästä käy selväksi, että meitä ja puolalaisia yhdistää todellinen yksimielisyys porvarillisiin puolueisiin suhtautumista koskevan kysymyksen peruskohdissa. Kun tämä kielletään ja puhutaan puolalaisten menettelyn ristiriitaisuudesta, niin se merkitsee, että vältellään periaatteellista erimielisyyttä koskevan kysymyksen suoraa asetelua.

Proletariaatin sosialistinen erillistyminen kaikista, vaikkapa mitä vallankumouksellisimmista ja tasavaltalaisimmistakin puolueista, — sitten se, että proletariaatti johtaa koko vallankumouksellisen demokratian taistelua nykyisessä vallankumouksessa. Voitaneenkohan kieltää, että juuri sellaiset ovat sekä puolalaisten että bolshevikien päätöslauselmaehdotusten tärkeimmät ja johtavat aatteet?

Muutama sana Trotskista. Täällä minulla ei ole aikaa pysähtyä välillämme oleviin erimielisyyksiin. Mainitsen vain, että kirjassaan „Puolueen puolustukseksi” Trotski on kirjallisesti ilmaissut yksimielisyytensä Kautskyn kanssa, joka kirjoitti proletariaatin ja talonpoikaiston etujen taloudellisesta yhteisyydestä Venäjän nykyisessä vallankumouksessa. Trotski on myöntänyt, että vasemmistoblokki liberaalista porvaristoa vastaan on sallittava ja tarkoituksenmukainen. Minusta nämä tosiasiat ovat riittäviä myöntääkseni Trotskin lähentyneen katsantokantojamme. „Keskeytymätöntä vallankumousta” koskevasta kysymyksestä huolimatta tässä on havaittavissa yksimielisyys porvarillisiin puolueisiin suhtautumista koskevan kysymyksen peruskohdissa.

Tov. Lieber moitti minua erittäin kiivaasti siitä, että pyyhin proletariaatin porvarillis-demokraattisten liittolaisten joukosta pois jopa trudovikitkin. Lieber innostui täällä taaskin fraasillemaan suhtautuen välinpitämättömästi kiistan olemukseen. Enhän minä sanonut, että yhteiset toiminnot trudovikkien kanssa eivät ole mahdollisia, vaan että meidän on eristäydyttävä trudovikkien *horjumisista*. Ei pidä pelätä trudovikeista „eristäytymistä”, silloin kun he ovat taipuvaisia laahustamaan kadettien perässä. Silloin kun trudovikit eivät ole vallankumouksellisen demokraatin

johdonmukaisella katsantokannalla, on heitä paljastettava säälimättä. Jompikumpi, tov. Lieber: joko työväenpuolue harjoittaa todella itsenäistä proletaarista politiikkaa,—tällöin me pidämme sallittavana yhteisen toiminnan porvariston erään osan kanssa vain silloin, kun *se*, tuo osa, hyväksyy *meidän* politiikkamme, eikä päinvastoin. Tahi meidän sanamme proletariaatin luokkataistelun itsenäisyydestä jäävät pelkiksi sanoiksi.

Yhdessä Lieberin kanssa kiersi kiistan olemuksen myös Plehanov, mutta toisella tavalla. Plehanov puhui Rosa Luxemburgista kuvatun hänet pilvissä istuvaksi Madonnaksi. Totta tosiaankin! Hienoa — liehakkaan kohteliasta,—vaikutustehoa tavoittelevaa polemiikkaa... Mutta kysyisin Plehanovilta kuitenkin: *Madonna Madonnana*, mutta mitä ajattelette kysymyksen *olemuksesta?* (Keskustan ja bolshevikkien suosionosoituksia.) Se on huono juttu, jos Madonna on tarpeen kysymyksen oleellisen erittelyn kiertelemiseksi. *Madonna Madonnana*, mutta kuinka meidän on suhtauduttava „täysivaltaiseen Duumaan”? Mitä tämä on? muistuttaako tämä marxilaisuutta tai proletariaatin itsenäistä politiikkaa?

„Sopimuksia aika ajoittain”, sanovat meille omalla tavaltaan sekä Lieber että Plehanov. Se on erittäin mukava sanonta. Mutta se on aivan periaatteeton. Se on aivan sisällyksetön. Niinhän mekin, toverit, pidämme tietyissä tapauksissa sallittuina sopimukset trudovikkien kanssa *samaten vain* aika ajoittain, yksinomaan vain aika ajoittain. Lisäämme mielellämme nämä sanat omaankin päätöslauselmaamme.

Mutta eihän kysymys ole siitä. Kysymys on siitä, *millainen* yhteinen toiminta on aika ajoittain sallittua, kenen kanssa, missä tarkoituksessa! Näitä oleellisia kysymyksiä ovat sekoittaneet ja hämääntyneet sekä Plehanov liehakkaan kohteliaille sutkauksillaan että Lieber turhalla mahtipontisuudellaan. Mutta tämä kysymys ei ole teoreettinen, vaan mitä elintärkein käytännön kysymys. Kokemus on näyttänyt meille, mitä merkitsevät menshevikkien paljonpuhuttu aika ajoittain solmitut sopimukset, paljonpuhuttu „teknilliset” sopimukset! Ne merkitsevät sitä politiikkaa, että työväenluokka on riippuvainen liberaaleista, eikä mitään muuta. „Aika ajoittain” on tuon opportunistisen politiikan kehnoa verhoamista.

Plehanov esitti Marxin teoksista sitaatteja porvariston tukemisen välttämättömyydestä. Suotta hän jätti esittämättä sitaatteja „Uudesta Reinin Lehdestä”, suotta hän unohti sen, millä tavalla Marx „tuki” liberaaleja aikana, jolloin porvarillinen vallankumous Saksassa oli kiihkeimmillään. Eikä sitä tarvitse lähteä etsimäänkään niin kaukaa todisteita sille, mikä on kiistatonta. Vanha „Iskrakin” kirjoitti usein siitä, että sosialidemokraattisen työväenpuolueen on tuettava liberaaleja — vieläpä aatelismarsalkkojakin. Se oli aivan laillista porvarillista vallankumousta edeltäneellä kaudella, jolloin sosialidemokratian piti vielä herättää kansaa poliittiseen elämään. Nyt kun näyttämölle ovat jo astuneet eri luokat, kun ovat tulleet esille toisaalta talonpoikain vallankumouksellinen liike ja toisaalta liberaalien petokset,— nyt ei voi olla puhuttakaan siitä, että tukisimme liberaaleja. Me kaikki olemme samaa mieltä siitä, että sosialidemokraattien on vaadittava nyt tilanherrain maan konfiskointia, mutta kuinka liberaalit suhtautuvat siihen?

Plehanov sanoi: kaikista vähänkin progressiivisista luokista täytyy tulla proletariaatin käsissä olevia välikappaleita. En epäile, etteikö Plehanov toivo sitä. Mutta minä väitän, että käytännössä menshevikkien politiikka ei johda lainkaan siihen, vaan johonkin päinvastaiseen. Nimenomaan menshevikit olivat tosiasiallisesti kadettien välikappaleena kaikissa kuluneen vuoden tapahtumissa, aikana, jolloin menshevikit harjoittivat niin sanottua kadettien tukemista. Niin oli asianlaita sekä duumaministeristövaatimusta kannatettaessa että kadettien kanssa solmitujen vaaliliittojen aikana. Kokemus on osoittanut, että Plehanovin ja muiden menshevikkien „toivomuksista” huolimatta nimenomaan proletariaatti osoittautui näissä tapauksissa välikappaleeksi. En edes puhukaan „täysivaltaisesta Duumasta” ja Golovinin puolesta äänestämisestä.

On tunnustettava aivan suoraan, että liberaalinen porvaristo on lähtenyt vastavallankumoukselliselle tielle, ja on käytävä taistelua tuota porvaristoa vastaan. Vain silloin työväenpuolueen politiikka tulee olemaan itsenäistä ja ei vain sanoissa vallankumouksellista politiikkaa. Vain silloin me voimme vaikuttaa johdonmukaisesti sekä pikkuporvaristoon että talonpoikaistoon, jotka horjuvat liberalismiin ja vallankumoustaistelun välillä.

Suotta täällä valiteltiin sellaista, että väitteemme liberaalien harjoittamasta pikkuporvariston pettämisestä on virheellinen. Ei yksin meidän vallankumouksemme, vaan myös muiden maiden kokemus on osoittanut, että nimenomaan petoksella pidetään yllä liberalismiin vaikuttusta monien väestökerrosten keskuudessa. Suoranaisena tehtävänä on taistelu näiden kerrosten vapauttamiseksi liberaalien vaikutuksen alta. Vuosikymmeniä Saksan sosialidemokraatit mursivat ja saivat murretuksi esim. Berliinissä liberaalien vaikutuksen laajojen väestöjoukkojen keskuudessa. Me voimme ja meidän pitää saada aikaan sama ja voittaa kadeteilta heidän demokraattiset kannattajansa.

Osoitan esimerkillä, mihin johti menshevistinen kadettien tukemisen politiikka. Helmikuun 22 p:nä 1907 menshevistisen „Russkaja Zhiznin” (№ 45) allekirjoittamattomassa, s.o. toimituksen artikkelissa sanottiin Golovinin valitsemisen ja hänen puheensa johdosta seuraavaa: „Valtakunnanduuman puheenjohtaja otti itselleen suuren vastuunalaisen tehtävän, — pitää sellaisen puheen, jossa kiteytyisivät 140-miljoonaisen kansan tärkeimmät vaatimukset ja tarpeet... Hra Golovin ei voinut hetkeksikään nousta kadettipuolueen jäsentä korkeammalle, esiintyä koko Duuman tahdon ilmaisijana”. Näettekö, kuinka opettavaisesti käy? Yksinkertaisesti äänestyksellä tukemisesta menshevikit johtavat liberaalin vastuunalaisen tehtävän — puhua „kansan” nimessä. Se on aatteellis-poliittisen johdon suoranaista luovuttamista liberalismille. Se on täydellistä luokkakatsantokannasta luopumista. Ja minä sanon: jos vasemmistoblokin olemassaolon aikana jonkun sosialidemokraatin päähän olisi pälkähäntänyt kirjoittaa trudovikin vastuunalaisesta tehtävästä, esiintyä „työn” tarpeiden ilmaisijana, — niin olisin täydellisesti kannattanut sellaisen sosialidemokraatin jyrkkää tuomitsemista. Tuo on menshevikkien aatteellinen liitto kadettien kanssa, mutta me emme saa sallia mitään tuollaisia liittoja kenenkään kanssa, emme edes eserrienkään kanssa.

Martynov muuten sanoi, että me muka hyväksymme tuollaisen liiton, kun puhumme kaikesta maasta ja täydestä vapaudesta. Se ei ole totta. Palautan mieleenne menshevistisen „Sotsial-Demokratin”. Sieltä, Keskuskomitean laatimasta vaaliohjelmaluonnoksesta, löydämme samat maata ja vapautta koskevat tunnukset! Martynovin sanat eivät ole muuta kuin koukkuilua.

Lopuksi tahtoisin sanoa muutaman sanan puolalaisille tovereille. Ehkä eräät heistä pitävät tarpeettomana pikkuporvarillisten puolueiden tarkkaa luonnehtimista. Puolassa tapahtuva kärkevämpi luokkataistelu tekee ehkä sen tarpeettomaksi. Mutta Venäjän sosialidemokraateille se on välttämätöntä. Työpuolueiden luokkaluonteen tarkka osoittaminen on erittäin tärkeää koko propaganda- ja agitaatiotyön johtamista varten. Vain silloin, kun pidämme lähtökoh-
tana puolueiden luokka-analyysia, voimme asettaa täysin määrätysti koko työväenluokan eteen taktillisen tehtävämme: proletariaatin sosialistinen erillistyminen luokkana ja taistelu sen johdolla niin itsevaltiutta kuin petturi-porvaristoakin vastaan. (Bolshevikkien ja keskustan suosionosoituksia.)

8

PUHE SUHTAUTUMISESTA
PUOLALAISTEN PÄÄTÖSLAUSELMAEHDOTUKSEEN
PORVARILLISISTA PUOLUEISTA
TOUKOKUUN 15 (28) PNA

Edellisestä puheesta saatoitte nähdä, kuinka oikeudenmukaisia olivat тов. Поповin sanat tämän keskustelun hyödyttömyydestä. Tulitte itse vakuuttuneiksi Lieberin puheen mitä täydellisimmästä periaatteettomuudesta. Muistutan vain, että epäonnistuneessa valiokunnassamme *puolalaisten* ehdotuksen perustaksi-ottamisen puolesta meitä ja latvialaisia *vastaan* äänesti 4 *menshevikkiä*, 1 *bundilainen* ja 2 *puolalaista*.

Näin ollen valiokunnassa puolalaisten ehdotuksen ottivat perustaksi ne henkilöt, jotka periaatteellisesti olivat *kauimpana* puolalaisista. He tekivät sen sitä varten, että olisivat voineet tehdä ehdotukseen korjauksia menshevistisessä hengessä,— sitä varten, että olisivat voineet tehdä päätöslauselmasta sellaisen, jota sen laatijat eivät voi hyväksyä! Lieber itse äänesti yhdessä menshevikkien kanssa sekä tässä tapauksessa (L i e b e r: „se ei ole totta”) että silloin, kun äänestettiin kadettien kanssa solmittavien liittojen sallittavuudesta. Tämän jälkeen hänen mahtipontiset puheensa periaatteista ovat suorastaan naurettavia.

Käsitän täydellisesti puolalaisia, kun he pyrkivät saamaan perustaksi oman ehdotuksensa. Meidän päätöslauselmamme yksityiskohdat tuntuivat heistä tarpeettomilta. He tahtoivat rajoittua kahteen tärkeimpään ja meitä todella yhdistävään periaatteeseen: 1) proletariaatin erillistyminen luokkana *kaikista* porvarillisista puolueista kaikessa, mikä koskee sosialismia; 2) sosialidemokratian ja pikkuporvarillisen demokratian yhteisten toimintojen yhdistäminen petturiliberalismia vastaan. Kumpikin näistä ajatuksista kulkee punaisena lankana myös bolshevikkien

päätöslauselmaehdotuksen läpi. Mutta puolalaisten ehdotuksen lyhyys jätti menshevikeille liian paljon liikkuma-alaa manöverointia varten. Korjauksillaan nämä pakoittivat itse ehdotuksen laatijatkin äänestämään omaa ehdotustaan vastaan kokonaisuutena. Ja samaan aikaan menshevikit enempää kuin bundilaisetkaan eivät rohjenneet itse puolustaa tuolla tavalla „korjaamaansa” puolalaisten ehdotusta. Koko valiokunnan työ meni täydellisesti hukkaan.

Yleensä meillä kaikilla ja erittäinkin puolalaisilla tovereilla on nyt vain yksi ulospääsy: on yritettävä ottaa perustaksi bolshevikkien ehdotus. Jos siihenkin tehdään sellaisia korjausehdotuksia, joita ei voida hyväksyä, niin silloin meidän on pakko tunnustaa, että edustajakokous on työkyvytön. Mutta ehkäpä tämän, kaikki puolueiden perustyytit tarkasti erittelevän ehdotuksen perustalla onnistutaan pääsemään päätökseen, joka on kyllin selväpiirteinen vallankumouksellisen sosialidemokratian hengessä.

Ehdotustamme vastaan esitetään sellainen väite, että siinä kuvataan liian seikkaperäisesti puolueita. Puolueet muka voivat hajaantua, ryhmittyä uudelleen,— ja koko päätöslauselma osoittautuu kelpaamattomaksi.

Tuo vastaväite on aivan kestävä. Me olemme kuvanneet nimenomaan puolueiden suuria ryhmiä emmekä pikkuryhmiä emmekä edes eri puolueita. Nuo ryhmät ovat siksi suuria, että niiden keskinäissuhteiden nopeat muutokset ovat paljoa vähemmän mahdollisia kuin vallankumouksen laskun täydellinen vaihtuminen nousuun tai päinvastoin. Ottakaa ja tarkastelkaa lähemmin näitä ryhmiä. Taantumuksellinen porvaristo ja enemmän tai vähemmän edistyksellinen porvaristo ovat *kaikkien* kapitalistimaiden vakinaisia tyyppejä. Näiden kahden vakinaisen tyyppin lisäksi olemme ottaneet vain kaksi tyyppiä: lokakuulaiset (mustasotnialaisten ja liberaalien välimailla olevat) ja työryhmät. Voivatko *nämä* tyytit muuttua nopeasti? Eivät voi, ellei vallankumouksemme tee sellaista perusteellista käännöstä, joka kuitenkin ja joka tapauksessa pakoittaa meidät tarkistamaan perusteellisesti paitsi edustajakokoustemme päätöslauselmia yksinpä ohjelmammekin.

Ajatelkaapa kaiken tilanherrain maan konfiskointia koskevaa *ohjelmavaatimustamme*. Missään muussa maassa sosialidemokraatit eivät voisi koskaan kannattaa pikkuporvariston kiihkeitä konfiskointipyrkimyksiä. *Tavallisessa*

kapitalistisessa maassa se olisi puijausta. Meillä, porvarillis-demokraattisen vallankumouksen kaudella, se on välttämättömyys. Ja voidaan mennä takuuseen siitä, ettei työpuolueiden arviointia koskevia peruskysymyksiä jouduta tarkistamaan ennen kuin sitten, kun tarkistetaan ohjelmassamme oleva konfiskointivaatimus.

Mainitsen vielä siitä, että kaikenlaisten väärinkäsitysten ja vasemmistoblokkiin kohdistuvien virheellisten tulkintain välttämiseksi me määrittelemme tarkoin työpuolueiden taistelun *sisällön*. Tosiassiallisesti ne eivät taistele yleensä riistoa vastaan (niinkuin niistä itsestään tuntuu), ne eivät taistele laisinkaan kapitalistista riistoa vastaan (niinkuin niiden ideologit esittävät asian), vaan *ainoastaan* maaorjuudellista valtiota ja tilanherrain maanomistusta vastaan. Ja tämän taistelun todellisen sisällön tarkka määrittely tekee heti lopun kaikista sellaisista virheellisistä ajatuksista, että työväenpuolueen ja talonpoikaiston yhteiset toiminnot taistelussa sosialismin puolesta, taistelussa kapitalismia vastaan ovat mahdollisia.

Sitä paitsi me puhumme päätöslauselmassamme selvästi työpuolueiden „valesosialistisesta luonteesta”, kehoitamme taistelemaan päättäväisesti pikkuisännän ja proletarin välisen luokkaristiriidan hämäämistä vastaan. Me kehoitamme paljastamaan pikkuporvarien hämärän sosialistisen ideologian. Tämä pitää välttämättä sanoa pikkuporvarillisista puolueista. Mutta siinä onkin *kaikki*, mikä pitää sanoa. Menshevikit ovat suuresti väärässä lisätessään siihen taistelun talonpoikaiston revolutionärismiä ja utopismia vastaan nykyisessä vallankumouksessa. Juuri tuollainen ajatus on heidän päätöslauselmassaan. Mutta sellainen ajatus merkitsee *objektiivisesti* sitä, että kehoitetaan taistelemaan tilanherrain maan *konfiskointia* vastaan. Se merkitsee sitä siksi, että liberalismiin vaikuttavimmat ja laajimmalle levinneet aatteellis-poliittiset virtaukset julistavat juuri konfiskoinnin revolutionärismiksi, utopismiksi y.m. Se ei ollut sattuma, vaan välttämättömyyden pakko, että menshevikit ovat kuluneen vuoden aikana osoittaneet näiden periaatteidensa vuoksi taipumusta kieltäytyä käytännössä puolustamasta konfiskointia.

Te ette saa antaa asian mennä niin pitkälle, toverit! Eräässä puheessaan Dan letkautti: huonojapa ovat arvostelijamme, kun arvostelevat eniten siitä, mitä emme ole

tehneet. Me vain aioimme kieltäytyä konfiskoinnista, mutta *emme* kieltäytyneet!

Ja vastaan siihen: jos te olisitte kieltäytyneet, niin meillä ei olisi enää yhtenäistä puoluetta. Emme saa antaa asian mennä sellaisiin kieltäytymisiin saakka. Jos edes silmänräpäykseksi sallisimme ajatuksissamme sellaisen politiikan, niin horjuttaisimme kaikkia proletariaatin itsenäisen luokkataistelun vallankumouksellisia perustoja porvarillis-demokraattisessa vallankumouksessa. (Bolshevikkien, puolalaisten ja latvialaisten suosionosoituksia.)

9

VAITTEITA TROTSKIN KORJausehdotuksia VASTAAN,
JOTKA TAMÄ EHDOTTI TEHTÄVÄKSI EDUSTAJAKOKOUKSEN
HYVÄKSYMÄÄN PORVARILLISIIN PUOLUEISIIN
SUHTAUTUMISTA KOSKEVAAN BOLSHEVIKKIEN
PÄÄTÖSLAUSELMAAN
TOUKOKUUN 15—16 (28—29) PNA¹⁵³

I

Tärkeitä tässä on kaksi kohtaa. Niitä ei saa jättää pois. Ensimmäinen kohta — viittaus taloudellisesti edistyksellimpiin porvariston kerroksiin. Se on oleellinen kohta. Vielä oleellisempi on viittaus porvarilliseen intelligenssiin. Porvarillisissa puolueissa lisääntyy sellaisen porvarillisen intelligenssin lukumäärä, joka yrittää sovittaa keskenään maaorjuuttajatilanherrat ja työtätekevän talonpoikaiston ja puolustaa itsevaltiuden kaikkien jätteidensä ja perujen säilyttämistä.

II

Ei voida olla myöntämättä, ettei Trotskin korjaus ehdotus ole menshevistinen, että se ilmaisee „saman”, s.o. bolshevistisen ajatuksen. Mutta tuskinpa Trotski on ilmaissut tuon ajatuksen paremmin. Kun sanomme: „samanaikaisesti”, niin ilmaisemme nykyisen politiikan yleisen luonteen. Tämä yleinen luonne on epäilemättä sellainen, että olosuhteet pakottavat meitä taistelemaan samanaikaisesti sekä Stolypinia että kadetteja vastaan. Samoin on asiantilaita myös kadettien petturipolitiikan suhteen. Trotskin lisäys on tarpeeton, sillä emmehän me kokoa päätöslauselmaan yksityistapauksia, vaan määrittelemme siinä sosialidemokratian peruslinjan Venäjän porvarillisessa vallankumouksessa.

10

VAITTEITA MARTOVIN KORJausehdotuksia VASTAAN,
 JOTKA TAMÄ EHDOTTI TEHTÄVÄKSI PORVARILLISIIN
 PUOLUEISIIN SUHTAUTUMISTA KOSKEVAAN BOLSHEVIKKIEN
 PÄÄTÖSLAUSELMAAN
 TOUKOKUUN 16 (29) PNA¹⁵⁴

I

Kaikki käsittävät, että Martovin korjausehdotus on hyvin tärkeä. „Teknilliset sopimukset” on perin venyvä käsite. On osoittautunut, että „tekniikkaan” sisältyy „täysivaltainen Duumakin”. Jos Martov luulee, ettemme me käsitä trudovikkien kanssa tehtävillä sopimuksilla juuri teknillisiä sopimuksia, niin hän erehtyy. Päätöslauselmassamme ei ole sanottu, että teknilliset sopimukset liberaalisen porvariston kanssa eivät ole sallittuja. Päätöslauselmassa ei pidä olla sijaa sallimisille eikä kieltämisille, vaan siinä pitää osoittaa aatteellinen poliittinen linja. Kun te, ollen tyytymättömiä siihen, ettei siinä ole kielletty, ehdotatte huomautuksenne „sallimisesta”, niin siten te hävitätte päätöslauselmamme koko hengen, koko ajatuksen. Ja jos sellainen korjausehdotus hyväksyttäisiin, niin meille ei jäisi muuta neuvoksi kuin ottaa päätöslauselmamme takaisin.

II

Kun Martov menee puheissaan niin pitkälle, että sanoo meidän kieltäytyvän lisäämästä päätöslauselmaamme mitään mainintaa meidän ja vallankumouksellisten narodnikkien välisestä antagonismista, niin hän tällä ilmeisellä, suurella valheellaan lyö itse itseään paljastaen sen, että hänen korjausehdotuksensa on keksitty. Ei, emme me ole kieltäytyneet taistelemasta narodnikkien valesosialistisuutta vastaan, vaan te, toverit menshevikit, olette kieltäytyneet tukemasta *vallankumouksellista* demokratiaa ja pitäneet parempana *liberaaleja* (kadetteja). Suurin osa narodnikki-

ryhmistä (kansansosialistit ja trudovikit) ei ainoastaan ole ollut yhtymättä varsinaisesti eserrien terrorismiin, vaan päinvastoin on syyllistynyt siihen, että on antanut periksi liberaaleille. *Kaikkien* narodnikkien todellinen vallankumouksellisuus — se on pyrkimystä *hävittää* tilanherrain maanomistus. Vain liberaalit näkevät *siinä* „seikkailua ja utopistisuutta”. *Tosiasiassa* Martov auttaa liberaaleja.

11

VÄITTEITÄ MARTYNOVIN KORJausehdotuksia VASTAAN,
JOTKA TÄMÄ EHDOTTI TEHTÄVÄKSI PORVARILLISIIN
PUOLUEISIIN SUHTAUTUMISTA KOSKEVAAN
PÄÄTÖSLAUSELMAAN
TOUKOKUUN 16 (29) PNA

I

Martynovin korjausehdotuksessa yritetään taaskin viedä läpi se menshevikkien katsomus, että nykyisessä vallankumouksessa talonpojat ovat taantumuksellisempia (tai voivat olla taantumuksellisempia) kuin kadetit, sillä kadettien taantumuksellisuudesta menshevikit eivät puhu sanaakaan. Martynovin perustelut sotkevat: kaksinaisuus ei ole siinä, että talonpojat horjuvat vallankumouksen ja taantumuksen välillä, vaan siinä, että he horjuvat kadettien ja sosialidemokraattien välillä. Anarkistisiin pyrkimyksiin, joista Martynov puhui, menshevikit tulevat kiertämättä ja ehdottomasti sisällyttämään heille mieluisaksi käyneen ajatuksen tilanherrain maan konfiskoinnin taantumuksellisuudesta ja lunastuksen edistyksellisyydestä. Talonpoikain „anarkistiset pyrkimykset” — se on liberaalisten tilanherrain sanonta. Ja on naurettavaa puhua proletaarisen liikkeen alistamisesta talonpoikaisliikkeen alaiseksi sen jälkeen, kun olemme kymmeniä kertoja julistaneet päinvastaista ja sanoneet sen päätöslauselmissa.

II

Se olisi epäilemättä sosialidemokratian pilkkaamista, jos hyväksyisimme Martynovin korjausehdotuksen. Päätöslauselmamme alussa on jo puhuttu päättäväisestä taistelusta maaorjuusvaltiota vastaan. Nyt pitää tehdä poliittinen johtopäätös tästä yhteiskunnallis-taloudellisesta tilanteesta. Tehtävänämmä on vapauttaa porvariston se osa, jota

sen taloudellinen asema sysää taisteluun (s.o. talonpoikaisto), niiden porvarien vaikutuksen alta, jotka ovat kykenemättömiä tähän päättäväiseen taisteluun (liberaalisten tilanherrain, kadettien vaikutuksen alta). Hämätäkseen selvän poliittisen johtopäätöksen Martynov ehdottaa, että lopussa toistettaisiin se, mikä on sanottu alussa.

12

VALTAKUNNANDUUMAA KOSKEVAA PÄÄTÖSLAUSELMAA
LAATIVAN VALIOKUNNAN SELOSTUS
TOUKOKUUN 18 (31) PNA

Valiokuntamme ei päässyt yksimielisyyteen. Bolshevikkien ehdotuksen puolesta äänesti 6 ja vastaan 6. Menshevikkien ehdotuksen puolesta 5 ja vastaan 5. Yksi pidättäytyi äänestyksestä. Minun on puolustettava täällä lyhyesti bolshevistista päätöslauselmaehdotustamme, jonka kannalle ovat asettuneet myös puolalaiset sosialidemokraatit sekä latvialaiset.

Pidimme lähtökohtana sitä, että Valtakunnanduumaa koskevasta päätöslauselmasta pitää poistaa kaikki se, mikä on jo sanottu porvarillisia puolueita koskevassa päätöslauselmassa, sillä Duumassa käytävä taistelu on vain osa eikä tärkein osa taistelustamme, jota käymme porvarillisia puolueita ja itsevaltiutta vastaan.

Esillä olevassa päätöslauselmassa me puhumme vain siitä, minkälaista pitää olla politiikkamme Duumassa. Mitä tulee arviointiin, joka oli annettu siitä, miten jouduimme Duumaan, niin sitä koskevan päätöslauselman osan — boikottia koskevan pykälän — me poistimme seuraavista syistä. Minusta henkilökohtaisesti, kuten kaikista muistakin bolshevikeista, tuntuu siltä, että koko liberaalisen lehdistön ottaman kannan vuoksi pitäisi antaa arvio siitä, miten jouduimme Duumaan. Työväenpuolue on velvollinen ilmoittamaan koko liberaalista porvaristoa vastaan, että nimenomaan porvariston petokset ovat syyssä siihen, että meidän on tilapäisesti pakko ottaa huomioon noin rujo laitos. Mutta toverit latvialaiset vastustivat tätä pykälää, ja ettemme olisi pidättäneet työn kiireellistä päätökseen

saattamista (ja meidän on kiirehdittävä voidaksemme sulkea edustajakokouksen huomenna, niin kuin on päätetty), poistimme tuon pykälän. Edustajakokouksen tahto on niinkin selvä, eikä ajan vähyiden vuoksi voida käydä periaatteellisia väittelyjä.

Pysähdyn päätöslauselmamme perusajatuksiin. Tämä kaikki on oikeastaan sen toistamista, mitä sanottiin päätöslauselmaehdotuksessamme Tukholman edustajakokoukselle. Ensimmäisessä pykälässä korostetaan, että Duuma sellaisenaan on täydellisesti kelpaamaton. Tämä ajatus on välttämätön, sillä varsin laajat talonpoikaiston ja yleensä pikkuporvariston kerrokset aina tähän saakka ovat panneet perin naiiveja toiveita Duumaan. Meidän suoranainen velvollisuutemme on paljastaa nämä naiivit harhaluulot, joita liberaalit pitävät yllä luokkapyyteisissä tarkoituksissaan.

Ensimmäisen pykälän toisessa kohdassa puhutaan siitä, että parlamentaarinen tie yleensä on kelpaamaton ja että on selitettävä joukkojen avoimen taistelun olevan kiertämätöntä. Siinä selitetään myönteiset katsomuksemme niistä keinoista, joiden avulla voidaan päästä ulos nykytilanteesta. Meidän on ehdottomasti korostettava tätä ja selvästi toistettava vallankumoukselliset tunnuksemme, sillä hoipertelu ja horjunta tässä kysymyksessä ei ole harvinaista, ei edes sosialidemokraattien keskuudessa. Tietäkööt kaikki, että sosialidemokratia tulee kulkemaan entistä, vallankumouksellista tietään.

Toisessa pykälässä selitetään toisaalta välittömän „lainsäädännöllisen” duumatoiminnan ja toisaalta agitaktion, arvostelun, propagandan, organisaation välistä suhdetta. Työväenpuolueen suhde Duumassa ja Duuman ulkopuolella tapahtuvan toiminnan väliseen yhteyteen on aivan toinen kuin liberaalisen porvariston. On korostettava tätä katsantokantojen perusteellista eriväisyyttä. Toisaalla — porvarilliset politikoitsijat, jotka ovat innostuneet parlamenttileikkiin kansan selän takana. Toisaalla — eräs järjestyneen proletariaatin osasto, joka on lähetetty vihollisleiriin ja tekee yksimielisesti työtä yhdistäen sen proletariaatin koko taisteluun. Meitä varten on olemassa vain yksi, yhteinen ja jakamaton työväenliike, proletariaatin luokkataistelu. Tälle taistelulle meidän pitää alistaa täydellisesti sen kaikki muut erilliset muodot, muun muassa

parlamentaarinenkin muoto. Proletariaatin taistelu Duuman ulkopuolella on meille määrävä. Ei riitä, jos sanotaan, että otamme huomioon joukkojen taloudelliset edut ja tarpeet y.m. Sellaiset fraasit (menshevikkien vanhan päätöslauselman hengessä) ovat epäselviä, ja jokainen liberaali voi ne allekirjoittaa. Jokainen liberaali on valmis puhumaan yleensä kansan taloudellisista tarpeista. Muttei yksikään liberaali käy alistamaan duumatoimintaa *luokkataistelulle*, ja meidän, sosialidemokraattien, on ilmaistava nimenomaan tämä katsantokanta täysin selvästi. Vain tämä periaate erottaakin meidät todellisuudessa kaikenlaisesta porvarillisesta demokratiasta.

Toisinaan osoitetaan (erikoisesti bundilaiset — muka sovittelijat), että pitää mainita myös päinvastaisesta: Duuman ulkopuolella käytävän sosialidemokraattisen taistelun yhteydestä sosialidemokraattisen duumaryhmän toimintaan. Väitän, ettei se ole oikein ja että se saattaisi kylvää vain mitä vahingollisimpia parlamentti-illuusioita. Osan pitää mukautua kokonaisuuteen eikä päinvastoin. Duuma voi väliaikaisesti olla yleisen luokkataistelun eräänä tantereena, mutta vain silloin, kun ei unohdeta tuota yleistä taistelua, kun ei hämätä luokkataistelun vallankumouksellisia tehtäviä.

Päätöslauselmamme seuraava pykälä koskee Duumassa harjoitettavaa liberaalista politiikkaa. Tämän politiikan tunnus — „on varjeltava Duumaa” — verhoaa vain liberaalien ja mustasotnialaisten yhteenliittymistä. Se on sanottava suoraan ja selitettävä kansalle. Liberaalinen tunnus turmelee alituisen joukkojen poliittista tietoisuutta ja luokkatietoisuutta. Meidän velvollisuutemme on käydä säälimätöntä taistelua tätä liberaalista sumentamista vastaan. Kun liberalismilta riistetään naamio ja osoitetaan, että demokratiasta fraasailun takana piilee äänestäminen käsi kädessä mustasotnialaisten kanssa, niin se merkitsee demokratian rippeiden poisottamista porvarillisten vapaudenpetturien käsistä.

Mitä meidän on pidettävä ohjeenamme duumapolitiikkaamme määriteltäessä? Päätöslauselmassamme, jossa ei ole mitään sijaa ajatuksille selkkausten aiheuttamisesta selkkausten vuoksi, esitetään myönteinen määritelmä „oikea-aikaisuudesta” sanan sosialidemokraattisessa mielessä: on otettava huomioon vallankumouksellinen kriisi, joka objek-

tiivisten olosuhteiden pakosta kehittyi Duuman ulkopuolella.

Viimeinen pykälä koskee paljonpuhuttua „vastuuvollista ministeristöä”. Liberaalinen porvaristo ei ole esittänyt tätä tunnusta sattumalta, vaan välttämättömyyden pakosta, jotta se voisi käyttää hyväkseen hiljaisuuden hetkiä heikentääkseen joukkojen vallankumouksellista tietoisuutta. Menshevikit kannattivat tätä tunnusta sekä ensimmäisessä että toisessa Duumassa, ja toisen Duuman aikana Plehanov kirjoitti suoraan menshevistisessä sanomalehdessä, että sosialidemokraattien pitää „ottaa omakseen” tämä vaatimus. Näin ollen tällä tunnuksella on ollut vallankumouksemme historiassa täysin tietty osuutensa. Työväenpuolueen on ehdottomasti määriteltävä suhteensa tuohon tunnukseen. Ohjeena ei saa pitää sitä, etteivät liberaalit nyt aseta tätä tunnusta: he ovat väliaikaisesti ottaneet sen pois, opportunistisista syistä, mutta tosiasiasa he pyrkivät entistä voimakkaammin sopimukseen tsarismien kanssa. Ja „duumaministeristö”-tunnus ilmentää kaikkein havainnollisimmin noita liberalismille olennaisia sopimuksentekopyrkimyksiä.

Emme kiellä emmekä voikaan kieltää sitä, etteikö duumaministeristö voi osoittautua vallankumouksen etaapiksi, enempää kuin sitäkään, etteivätkö olosuhteet voi pakoittaa meitä käyttämään hyväksi tätä ministeristöä. Kysymys ei ole siitä. Sosialidemokratia käyttää hyväksi reformeja proletariaatin vallankumouksellisen luokkataistelun oheisina tuloksina, mutta meidän ei pidä kehoittaa kansaa puolinaisiin reformeihin, joita ei voida toteuttaa ilman vallankumouksellista taistelua. Sosialidemokratian pitää paljastaa tuollaisten tunnusten koko epäjohdonmukaisuus jopa puhtaasti demokraattiseltakin kannalta. Sosialidemokratian pitää selittää proletariaatille proletariaatin *voiton* ehdot eikä sitoa edeltäkäsän politiikkaansa sillä, että voitto voi olla epätäydellinen, että voidaan kärsiä osittainen tappio,— nimenomaan tällaisia ovat „duumaministeristön” epäilyttävän toteuttamisen ehdot.

Vaihtakoot liberaalit demokratian ropoihin ja hyljätkööt kokonaisuuden antautuakseen typeriin ja voimattomiin, viheliäisiin haaveiluihinsa viheliäisestä almusta. Sosialidemokratian on herätettävä kansa käsittämään demokratian

täydelliset tehtävät ja johdettava proletariaattia selvästi tiedottuja vallankumouksellisia päämääriä kohti. Meidän pitää valistaa työläisjoukkojen tietoisuutta ja kehittää niiden taisteluväimuttä eikä hämätä tietoisuutta tasoittamalla ristiriitoja, typistämällä taistelun tehtäviä. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

13

KESKUSKOMITEAAN VALITTUJEN UUSINTAAÄNESTYKSESTÄ
KÄYDYN KESKUSTELUN AIKANA TEHTYJÄ HUOMAUTUKSIA
TOUKOKUUN 19 (KESÄKUUN 1) PNA¹⁵⁵

I

On suoritettava uusintaäänestys. Lieber on väärässä. Kaikki hänen järkeilynsä ovat naurettavaa sofismia. Sillä kukas sitten päättää arvanheitosta? Me! Me pidämme edustajakokouksen viimeisen istunnon. Sopimukset eivät tule kysymykseen. Sillä tämä on edustajakokous eikä fraktioiden kokous. Te sanotte, että meidät valtuutettiin ratkaisemaan ainoastaan teknillisiä ja muodollisia kysymyksiä, mutta vast'ikään me hyväksyimme lainaa koskevan poliittisen päätöslauselman.

II

Teitä aiottiin peloitella hirveillä sanoilla vallananastuksesta. Mutta meidäthän on valtuutettu valitsemaan KK:n varajäsenet tässä istunnossa. (H ä l i n ä ä.) Rauhoittukaa, toverit, ettehän te kuitenkaan voi huutaa kovemmin kuin minä! Meitä syytetään siitä, että aiomme käyttää hyväksemme yhtä ääntä. Olen sitä mieltä, että se voidaan ja pitää tehdä. Ratkaisemme täällä poliittista, periaatteellista kysymystä. Tämän kysymyksen ratkaisun jättäminen arvanheiton — sokean sattuman varaan merkitsee uhkapelin pelaamista. Eihän voida tuomita puoluetta vuodeksi uhkapeliin. Varoitin teitä, että jos — äänten jakaantuessa tasan — puolueemme ratkaisee tämän kysymyksen arvanheitolla, niin vastuu lankeaa teille. Siitä syystä tämän kokouksen on toimitettava uusintaäänestys.
